JAMHUURIYADDA SOMALILAND

REPUBLIC OF SOMALILAND

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
SOLICITOR GENERAL OFFICE

FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
ألنّشرة الرّسمية لجمهورية صوماليلاند

Sannadkii 11aad	*Cadad Gaar ah*	*Tariikhda Daabacada 26/03/2022*

XEERKA WADA-MARISTA GADDIIDKA
XEER LR.56/2013

Email: garyaqaankaguud@gmail.com
Web.www.garyaqaankaguud.com

Sannadka 2022

Lama iibin karo
Not for sale

REPUBLIC OF SOMALILAND

THE PRESIDENT

REF. JSL/M/XERM/249-1676/022013 DATE 30/03/13

XEER MADAXWEYNE Lr: 0305/032013

Dhaqan-galka Xeerka Wada-marista Gaadiidka Xeer Lr. 56/2013

Madaxweynaha Jamhuuriyadda Somaliland

Markuu Arkay: Qodobka 90aad ee Dastuurka Jamhuuriyadda Somaliland;

Markuu Arkay: Qodobka 75aad ee Dastuurka Jamhuuriyadda Somaliland;

Markuu Arkay: Go'aanka Golaha Wakiillada JSL, go'aan Lr. GW/G/KF-20/590/2013 ee ku taariikhaysan 16/03/2013 ee ay ku ansixiyeen Xeerka Wada-marista Gaadiidka Xeer Lr. 56/2013.

Wuxuu Soo Saaray

Dhaqan-galka Xeerka Wada-marista Gaadiidka Xeer Lr. 56/2013 ee Jamhuuriyadda Somaliland.

Allaa Mahad Leh,

Axmed Maxamed Silanyo
Madaxweynaha Jamhuuriyadda Somaliland

REPUBLIC OF SOMALILAND
President

Xafiiska Garyaqaanka Guud ee Qaranka
Qoraalkan waxa laga Diiwaangeliyey
Xafiiska Maanta 31/03/13.
Lambarka: 067
Saxeex:

Ref: GW/G/FK-201590/2013 Date: 16/03/2013

Ujeedo: - Go'aanka Ansixinta Xeerka Wada-Marista Gaddiidka Xeer (Lr. 56/2013)

MARKUU ARKAY:	**Qodobada 21aad, 26aad, 38aad iyo 77aad** ee Dastuurka Jamhuuriyada Somaliland
MARKUU OGAADAY:	Baahidda way nee loo qabo in la helo xeer si hufan u nidaamiya habka wadda marista Gaadiidka, Dadka iyo Xoolahaba.
MARKUU KU QANCAY:	Warbixinaha ay soo saaraan sanad kasta Hay'adaha Nabadgelyada Wadooyinka Shilalka isadaba jooga ah ee maalin kasta ka dhaca wadooyinka kala duwan ee dalka, kuwaas oo sababa khasaare maal iyo mid nafeedba
MARKUU ARKAY:	Goaanka ansixinta **Xeer Lr 56/2013** ee Golaha Wakiiladu u gudbiyeen Golaha Guurtida ee ku taariikhaysnaa **17/09/ /2012**
MARKUU ARKAY:	Go'aanka ansixinta Xeer **LR: 56/2013** ee Golaha Guurtida SL kuna taariikhaysnaa **05/11/2012**
MARKUU TIXGELIYAY	**Nuxurka** wax-ka-bedalkii iyo kaabistii Golaha Guurtida ku soo Sameeyeen Kuna ansixiyeen cod dhan (52) **labo iyo konton cod Xeerka Wada marista Gaadiidka 05/11/2012** Xeer Lr: 56/2013
MARKUU U CODEEYEY:	**Golaha Wakiiladu Xeerka Wada Marista Gaddiidka** JSL, **kal-fadhigii 20aad fadhigiisii 10aad ee 17/09/2012** oo ay goob joog ahaayeen (45) Mudane oo ka mid ah Mudanayaasha **Golaha Wakiilada.**

WUXUU

cod aqlabiyad ah **(38 cod)** oo gacan taag ah ku ansxiyay **Xeerka Wada-Marista Gaddiidka (Xeer No. 56/2013)**halka **6 Mudane** ka aamuseen cid diidayna aanay jirin Guddoomiyuhuna muu codayn sida caaddada ah

ALLAA MAHAD LEH

C/risaaq Siciid Ayaanle
Xoghayaha. Guud ee Golaha Wakiilada

Baashe Maxamed Faarax
K/simaha Guddoomiyaha Golaha Wakiilada ahna G/Xigeenka 1aad

GOLAHA WAKIILADA

Golaha Wakiiladdu wuxuu

Markuu arkay: - Qodobada 21aad, 26aad, 38aad, 39aad iyo 77aad ee Dastuurka Jamhuuriyada SomaliLand

Markuu Tixgaliyay: - Baahidda wayn ee loo qabo in la hello Xeer Lagu maamulo waddo-marista Gaadiidka, Dadka iyo Xoolaha.

Markuu Ogaaday:- Shilalka isddaba jooga ah ee maalin-kasta ka dhaca wadooyinka kala duwan ee dalka, kuwaas oo sababa khasaare ba'an oo ay ku jirto dhimasho iyo dhaawacba.

Markuuku qancay: - Warbixinihii ay soo saareen sanad-kasta hay'adaha u xilsaaran Nabadgelyada Wadooyinka.

WUXUU

Ansixiyay (Xeerka Wadamarista Gaadiidka

Xeer L/r. 56/2013)

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

QAYTA 1AAD
QODOBADA GUUD
Qodobka 1aad
Ereybixin

Degsiimada Magaalada (township area): - Waxa loola jeedaa dhismayaal urursan, Waddooyin iyo meelaha bannaan ee lagu muujiyay magac qaab calaamad ahaana, iyada oo ujeedadu tahay in lagu dhaqmo marka lagu soo dhawaaddo ama la gaadho xadkaasi;

Guddi: - waxaa loola jeedaa Guddida Tijaabinta Kaxeynta Gaadiidka iyo qaadista Imtixaanka dareewalnimo:

Wasiir/Wasaarad: - Waxaa loola Jeedaa Wasiirka/Wasaarada Hawlaha Guud, Gaadiidka iyo Guryaynta

Waddo: Waxa loola jeedaa jid kasta oo dadweyne, daamur leh **ama aan lahaynba** una furan dadweynaha, xoolaha iyo isku-socodka Gaadiidkaba;

Waddada iyo Hareeraheeda: - Waxa loola jeedaa waddada laamiga ah, waddada lugta ah, iyo wadiiqooyinka yar- yar, IWM;

Dhabo:- Waxa loola jeedaa jid dabiici ah oo dhulka Ka mid ah, caadi ahaan una furan dadweynaha, xoolaha iyo isu socodka Gaadiidkaba;

Surin: Waxa loola jeedaa jid dabiici ah oo caadi ahaan loogu talo galay in ay adeegsadaan xoolaha iyo cidda wadaa;

Laami: Waxa loola jeedaa qaybta ka mid ah waddo kasta ee caadi ahaan loogu talo galay isu socodka Gaadiidka

Haad: Waxa loola jeedaa qayb ka mid ah laamiga oo leh balac ku filan si ay u maraan layn Baabuur ah;

Haadka Dadweynaha: Waxa loola jeeda qayb ka mid ah waddada oo loo calaamadiyay Ka-gudubka Dadweynaha lugta ah;

Marin Dadweyne; Waxa loola jeedda inta u dhaxaysa Hareerta Laamiga iyo Dhismayaasha;

Waddo Lugeed: Waxa loola jeedaa jid ay maraan Dadweynaha iyo Xoolahooddu;

Xariiqa Dhexe: Waxa loola jeedaa Calaamadaha kala qaybiya haadadka;

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

Goolad Waxa loola jeedaa goob wareegsan oo ay ku Kulmaan Jidad ka kala yimiday Jihooyin kala duwan, tilmaanaysana qaabka ay u kala Gudbayaan Gaadiidku;

Gaadiid: Waxa loola jeedaa mishiin uu qof waddo oo wareegaya waddooyinka, oo ayna ku jirin mishiinada aan is wadin ee loogu talo galay in ay adeegsadaan carruurta iyo dadka curyaamiinta ah.

Qalooc: Waxa loola jeedaa waddo dheer ama laami, taas oo ahayn toos, aragtiduna ay soo koobmayso.

Dalcad Hoose iyo Mid taagan: Waxa loola jeedaa Godanka Waddada iyo Jiirta Waddada;

Shil: Waxa loola jeedda dhibaatadda Naf & Maal ee ay gaystaan Gaadiid

Ciidan: Waxa loola jeedda Ciidanka Nabad-gelyadda Waddooyinka.

Hay'adda Caymiska: Waxa loola jeedda Hay'adda u xil saran hawlaha Cayimiska Gaadiidka.

Qodobka 2aad
Xadka Adeegsiga Xeerka

Xeerkan waxaa lagaga dhaqmayaa dhammaan xuduudaha Jamhuuriyadda Somaliland

Qodobka 3aad
Ujeedada Xeerkan

Xeerkan waxa loo sammeeyay Nidaamka Wadda-marista Waddooyinka iyo sidii loo yarayn lahaa shilalka Gaadiidka, isla markaana loo ilaalin lahaa cashuurta Qaranka.

Qodobka 4aad
Masuuliyada Maamulka Wadooyinka

1. Waddooyinka Magaalooyinka Gudahooda waxa ka Mas'uul ah oo Maamulaya Goleyaasha Deegaanka, Mas'uuliyaddahaasna waxa ka mid ah: -

   b. Dhismaha, Dayactirka, Bilicda, Iftiiminta Waddooyinka, Lambaraynta, Magac-bixinta, Calaamadaynta iyo Sharciyaynta i.w.m

   t. Habaynta Goobaha Dhigashadda Baabuurta (Parking) iyo Istaamadda Gaadiidka Dadweynaha (Bus Stations)

   j. Bixinta Fasaxa Liisamadda Adeegga Gaadiidka Dadweynaha (Sida Basaska, Tagaasidda, Iska-rogooyinka, Xamuulka Badeecaddaha, Booyaddaha iwm)

   x. Awoodda Sharciga Ganaaxa Gaadiidka

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

kh. Ogolaanshaha Fasaxa Boodhadhka iyo Xayaysiisyadda waddooyinka.

d. Bixinta Ogolaanshaha Hawlaha Shaqooyinka xanibi kara isku-socodka iyo dhigishadda waddooyinka;

r. Barnaamijyadda Wacyi-gelinta Nabad-gelyadda Waddooyinka;

s. Awoodda, Banaynta iyo Xidhidda Ku-meel-gaadh ahaan iyo Rasmi ahaanba waddooyinka hore iyo kuwo cusub, sababo Macquul ah oo la xidhiidha Horumarinta Baahiyaha danta Guud, bilicda Magaaladda iyo duruufaha kale ee leh sabab ama sababo macquul ah.

2. Mas'uuliyiinta Goleyaasha deegaanku waxay u adeegsan doonaan fulinta mas'uuliyaddaha kor ku xusan Ciidanka Nabad-gelyadda Waddooyinka.
3. Waddooyinka Magaalloyinka ka baxsan waxa ka mas'uul ah Wasaaradda Hawlaha Guud Guryaynta iyo Gaadiidka, Waajibaadkoodana waxa ka mid ah: -

   b. Dayactirka, Magac-bixinta, Lambaraynta, Calaamaddaynta, Sharciyaynta Iyo iwm.

   t. Horumarinta iyo tayayanta shuruucda Gaadiidka iyo waddooyinka Somaliland

   j. Barnaamijyadda Wacyi-gelinta Waddooyinka Somaliland

   x. Awoodda Sharciyadda isku-xidhka, kala-xaddaynta iyo Balaadhintaba;

   kh. Awoodda Ilaalinta Sharciga iyo Ganaaxa gaadhiga ama gawaadhida xad-gudba.

4. Wasaaradda Hawlaha Guud waxay u adeegsan doontaa Mas'uuliyaddaha kor ku xusan Ciidanka Nabad-gelyadda Waddooyinka.
5. Cid kasta oo ku xad-gudubta Farqadda 1aad iyo Farqadda 3aad ee Qoddobkan waxa lagu ganaaxi doona inta u dhaxaysa 50,000 - 150,000/= Sl. Shilling.

Qodobka 5aad
Mamcuunida/xidhida Wadooyinka ee Dawladaha Hoose

1. Duqa Magaaladdu wuxuu soo saarayaa amar sababaysan oo lagu xidhi karo waddo, marka ay timaado Xaalad deg-deg ah, sida:

   b. Amaan-daro ama wax dhibaatayn kara Bulshadda.

   t. Baahiyo lagama maar-maan ah oo dhinaca Ciidamadda ah, iyo

   j. Waddadaasi waxay ku xidhnaan doontaa inta laga baxayo Xaaladda markaasi taagan.

2. Qof kasta oo ku xad-gudba awaamiirta ku cad Qoddobkan farqaddiisa 1aad waxa lagu ganaaxi doona **50,000/= illaa100,000/= S.L Shillings.**

Qodobka 6aad
Xidhidda Waddo si ku Meel-Gaadh ah

1. Xidhida waddo/waddooyinka ama qeyb ka mida Waddada si ku meel gaadh ahaana loo xidho iyadoo lagu taagayo dhisme/dhismayaal ama waxyaabo kale oo xidhaya ama yareynaya isu socodka caadiga ah ee waddo/waddooyinka lama ogalaan doono haddii ayna dhisme/dhismayaashasi lagama maarmaan u ahayn xaaladaha ku xusan *Qodobka 5aad Farqadiisa 1aad*.
2. Xidhida waddo/waddooyinka lagu xidho gawaadhi, cariishyo, buulal ama boodhadhka ganacsi, ciyaaraha iyo diinta ama munaasibadaha dhaqanka, waxa loo ogolaan karaa si caadi ah meelaha isu socodka baabuurtu aanu aad u fara badnayn, iyada oo ay shardi tahay in wax yaabahaasi aysan carqaladayn isu socodka, isla markaana uu masaafo ku filan siiyay dadka soconaya.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

3. Haadka dadweynaha iyo waddada cagta hadii loo baahdo waxa la xidhi karaa oo keli ah xad dhan saddex meelood laba meelood oo ka mid ah balacooda iyadoo shardi tahay in bedka soo hadhay ay ku filan tahay dadka lugeynaya.

Qodobka 7[aad]

Shaqada iyo Waxyaabaha la dhigo Waddada

1. Qof kasta oo waddada shaqo ka wadda ama walax/waxlxo dhigayo waxa uu:
   a) Marka uu hawl ka waddo ama uu walax dhigayo, waxa uu qaadi doonaa talaabooyinka lagama maarmaanka u ah si uu u hubiyo isu socodka gaadiidka iyo badbaadada isu gudubka;
   b) waxa uu ku Wareejin doonaa godadka uu qodo ama hawsha kale ee u socota calaamado si fiican loo arki karo (Calaamadaha Waddada Lagu Xidho);
   c) Haddii uu xidhayo ama uu leexinayo isu socodka qayb ahaan, ama gabi ahaanba, waxa uu dhigi doonaa tiro ku filan Calaamadaha Waddayinka ee ku haboon oo si gudub ah la isugu raaciyay waddada **(Calaamadaha Waddada Lagu Xidho ee Aragtida Celiya)**;
   d) Waxa uu ku xidhi doonaa laydh casaana waddada oo si joogto ah u baxaya (shidmaya) waqtiyada habeenkii si shaqo kasta, god kasta, ama alaabo la dhigayba, ama calaamadaha waddada lagu xidhay iyo waxyaabaha lagu wareejiyay oo si uun u xanibaya qayb ka mid ah waddada taas oo laga arkayo masaafo muuqata;
   e) Waxa uu dhigi doonaa calaamadaha muujinasa **(Calaamadaha Wadda ee mujiinaya Hawl baa ka socota)** labada dhinacba meel u dhaw halka shaqadu ka socoto ama uu wax dhigey.
   f) Shaqada waxa uu waddi doonaa sida ugu dhakhsaha badan ee ugu suurto gashan maalmaha shaqada iyo saacada caadiga ee joogtada ah, haddii aysan sidaasi ka hor imaanin sabab la xidhidha awood ka baxsani.
   g) Wuxuu dhulka ku soo celin doonaa xaaladiisii hore waxanu meesha ka saari doonaa dhismayaasha iyo waxyaabaha kale ee uu ka dul dhisay maadaama baahidii loo qabay aysan jirin.
2. Qof kasta oo ku dhaqmi waaya Qodobkan waxa lagu ganaaxi doonaa xadhig gaadhaya shan iyo afartan maalmood ama ganaax ka bilaabma **50,000 ilaa 200,000 Sl. Shls/=**.

Qodobka 8[aad]

Ku Tartanka Waddooyinka

1. Tartanka la tartansiiyo xoolaha, ama gaadiidka ay xooluhu jiidaan ama gawaadhida, mootooyinka waxa ay ka dhici karaan waddooyinka dadweynaha ama meelaha dadweynaha iyada oo looga qaadanayo fasax uu bixiyo Gudoomiyaha Degmada tartanka lagu qabanayo haddii dhulka la dhex marayaa uu yahay in ka badan hal dagmo oo isu Gobola, fasaxaasi waxa bixin doona Gudoomiyaha Gobolka ama Wasiirka Arimaha Gudaha, kolba xaaladu sida ay tahay.
2. Tartanka baaskilladuhu uma baahna wax fasaxa, laakiin dadka qabanqaabinayaa waxa ay ogaysiin doonaan madaxda faqrada 1aad ku xusan ugu yaraan saddex maalmood ka hor maalinta tartankaasi uu dhacayo madax-daasina waxa ay wax ka badeli karaan waddada kolba sida ay ula haboonaato iyaga oo eegaya sababo xaga amaanka bulshada ah.
3. Xaalad kasta, madaxda awooda u lihi waxa ay ogaysiin hore siin doonaan maamulada dawladaha hoose ee ay ku yaalaan waddooyinka tartankaasi ka dhacayo.
4. Qaban qaabiye kasta oo ku dhaqmi waaya Qodobkan waxa lagu ganaaxi doonaa, ganaax ka bilaabma **10,000 ilaa 50,000 Sl. Shls/=**. Haddii uu yahay tartan dhexmaray xoolo ama gaadiid ay xoolo jiidaan

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

ama baaskiilado; haddii uu yahay tartan dhexmaray gawaadhi waxa lagu ganaaxi doonaa xadhig gaadhaya shan iyo **afartan (45)** maalmood ama ganaax ka bilaabma **10,000/= ilaa 200,000 Sl. Shls/=.**

Qodobka 9[aad]

Xamuulka aan Caadiga ahayn iyo Gawaadhida Noocyada Gaarka ah.

1. Rarida xamuulka aan qayb-samayn ee culayskoodu ka yaryahay xadkii loogu talo galay ee leh jiritaan gaar ah oo dul maraya waddooyinka ama gaadhiga nooc gaara, waxa fasax siin kara Gudoomiyaha Degmada, ama haddii rarkaasi ay dhex marayaan in ka badan hal degmo waxa bixin doona Gudoomiyaha Gobolka, fasaxa caynkaas ah waxa loo xilsaari doonaa Guddi farsamo oo shaqadoodu tahay dayac tirka waddada way bixin karaan, iyada oo ay shardi tahay ilaalinta iyo dhawrida oogada waddada iyo xasilaada rarka.
2. Fasaxa farqada 1[aad] ee Qodobkan wixii ku yimaada wadada ama Haadka ee dhib aan caadi ahayn ah waxaa soo qiimeyn doona Gudida Farsamo iyagoo habayn doonaan wixii magdhaw ah, lagana bixin doono wada ama haadka.
3. Wadde kasta oo waddo maraya, sidana rar aan caadi ahayn ama isticmaal gaadhiyeed oo nooc gaar ah isaga oo haysan fasax sharci, ama aan ku dhaqmin xadidaada iyo shuruudaha lagu bixiyay fasaxaasi, waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **40,000 ilaa 100,000 Sl. Shls/=** Waxana uu bixin doonaa magdhawga lagu hagaajin doono waddada iyada oo loo eegayo labada farqadood ee Qodobkan.
4. Wadde oo gaadhi kaxeeya isaga oon haysan fasaxa loo sharciyeeyay waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **20,000 ilaa 50,000 Sl.Shls/=.**

Qodobka 10[aad]

Xayaysiisyada, Boodhadhka iyo Walxaha Ifaya

1. Adeegsiga isticmaalka boodhadhka ama qaababka kale ee xayaysiis iyo walxaha ifa ee ka dhex muuqda baabuurta maraysa waddooyinka, ama haddii meesha ay ku yaalaan, noocooda, qaabkooda, midabkooda, ama ay khaldayaan Calaamdaha Wadooyinka, Wasiirka Hawlaha Guud iyo Guryaynta iyo Gaadiidka ama Duqa Caasimadu hadey ku qancaan in laydhadhku isku khaldamayaan sida ku cad Qodobka 4aad waa la mamnuucayaa.
2. Laydhka widh-widhaya sidoo kale waa la mamnuuci doonaa, Gaadhina laguma dhajin karo xayaysiis ifaya oo ka kooban laydh widh-widhaya ama muuq soo celiye kaas oo lagu khaldayo laydhka calaamada u ah waddo marista.
3. Oogada boodhku iyo siyaabaha kale ee la ogolyahay xayaysiintu kama badan karaan lix mitir oo afar jibaaran. Meelaha ka baxsan goobaha degsiimooyinka ah (magaalooyinka), boodhadhka noocaas ahi ama nidaamyada kale xayaysiintu waxa lagu taagi doonaa in u jirta masaafo aan ka yarayn 200 mitir calaamad kasta oo waddo mariseed amase in aan ka yarayn saddex mitir cidhifka laamida.
4. Boodhahdka iyo noocyada kale ee xayaysiis een waafaqsanayn shuruudaha Qodobkan waxa fujin doona qofkii fasaxa u haystay isaga oo isticmaalaya kharashkiisa, waxanu ku fujin doonaa waqtiga ay siiyeen Hay'ada Waddooyinku waqtigaasi sinaba ugama badan karo shan iyo toban maalmood.
5. Hadii dhicida waqtigii la soo siiyay boodhadhka noocaasi ah ama nidaamyada kale ee xayaysiisyada aan la fujin, waxa fujin cida awooda u leh iyaga oo isticmaalaya kharashka qofka fasaxa u hastay.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA FAAFINTA RASMIGA AH OFFICIAL GAZETTE SOLICITOR GENERAL OFFICE

6. Qof kasta oo waddo dhiga boodh, nooc kale oo xayaysiis isaga oon fasax haysan, ama ku guul daraysta in uu buuxiyo farqadaha kale ee Qodobkani, waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **20,000 ilaa 60,000 Sl.Shls/=.**

QAYBTA 2AAD
CALAAMADAHA WADA-MARISTA
Qodobka 11aad
Calaamadaha Wada-Marista

1. Calaamadaha waddooyinka waa in lagu taago waddada ama meelaha u dhaw ee ku haboon si ay u bixiyaan digniino, mamnuucitaano ama xog.
2. Dawladaha Hoose waxay ka masuulyihiin dhigista calaamadaha waddooyinka Meelaha ay u arkaan lagama maarmaan, si ay ugu fuddudaato wadda-marista Gaadiidka iyo Dadweynaha.
3. Maamulka Dawlada Hoose Waa in ay dhigaan goobaha degsiimooyinka ah (magaalooyinka) calaamadaha wada marista ee astaan ahaan muujinaysa magaca goobta.
4. Calaamadaha waddo marista waxa lagu dayactiri doonaa xaalada ugu wanaagsan, haddii ay awood ahan saamaxdona aaladaha muuqa soo celiya ayaa lagu xidhayaa.

Qodobka 12aad
Calaamadaha Laamiga

1. Hay'adda Wadooyinka iyo Maamulka Dawladaha Hoose waxa ay ku calaamadin doonaan waddada xariijimo dherer iyo gudub ah iyo calaamado kale.
2. Haadadka waddo-marista waxa lagu qaybin doonaa laguna samayn doonaa: -
   b) Layman sabbad ah oo dhereran meelaha ay ku haboon tahay kuwaas oo aan is jiidhayn.
   t) Laamiga waxa lagu calaamadin doonaa layman dherer ah kuwaas oo fidsan ilaa iyo cidhifka laamiga, umana bannaana gawaadhidu in ay laymankaasi ka gudbaan
3. Laymankaasi dherersani ee ku yaala badhtamaha waddo lugeedu waxa ay xadidi doonaan laymanka sabbada ah ee waddo cageedu u qaybsantahay. Meelaha ay laymankaasi ay sabbad yihiin baabuurta is-dhaafkoodu waa la mamnuuci doonaa, haddii ay go'anyihiina is-dhaafka waa la ogolyahay.
4. Laymanka gudubka ah waxa ay noqon karaan qaar sabbada ama go'an.
5. Baabuurta socotaa kama gudbi karaan laymanka gudubka ah ee sabbada ah iyada oo ay shardi tahay in ay yeeshaan calaamada seynyaalaha ee joogsiga.
6. Meelaha dadku ka gudbaan waxa lagu muujin doonaa calaamado gudub ah oo kala go'go'an oo u eg liidadka dameer farawga ah (zebra crossings).
7. Laymanka muujinaya meelaha dadweynahu ka gudbaan waxa ay noqon karaan qaar sabbad ah haddii mid ka mid ah laymankaasi uu sidoo kale muujinayo goobta wadayaashu ay joogsan doonaan ee senyaalaha joogsigu ku yaalo.
8. Laynka tilmaamaha ahi ama walxaha kale, ha noqdaan qaar dherar ah ama is gudub ah, waxa loo tixgalin doonaa layn adke ah.
9. Calaamadaha kale ayaa loo adeegsan doonaa ujeedada ah in la inagu tuso jihada socodka, meelaha waddo marista laga mamnuucay, meelaha loo diidanyahay baabuurta, goobaha basasku ku hakadaan, meelaha dhigashada baabuurta (parking), ogaysiisyada, ama wixii kale ee leh ujeedo la mid ah, Wax yaabaha muuqa soo celiya ayaa lagu rakibi doonaa calaamadaha haadka baabuurta.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

10. Qof kasta oo ku dhaqmi waaya sida ay muujinayaan calaamadaha waddo maristu waxa lagu ganaaxi doonaa, haddii ficilkaasi uusan keynayn denbi ka culus, ganaax dhan **5000 ilaa 25,000 SL.Shls/=**.

Qodobka 13aad

Waddo Marista waxa Habayn doona Saraakiisha Nabadgalyada Wadooyinka

1. Calaamadaha Ciidanka Nabad-gelyadda Waddooyinka ee habaynaya waddo maristu waxa ay noqon doonaan sidan soo socota:
    - b. labada gacmood oo si quman oo dherar ah loo kala bixiyo, oo la siman jihada wada marista, si loo joojiyo socodka Baabuurta;
    - t. labada gacmood oo si siman loo kala bixiyo jihada socodka baabuurta, si loo ogolaado isu socodka baabuurta;
    - t. Hal gacan oo la kala bixiyo si siman iyada oo gacanta hore la ruxayo, si loo muujiyo wada marista taxadarku ku jiro iyo xawaare dhimis in looga baahanyahay haadka, la siman gacanta la kala bixiyay.
2. Ciidanka Nabadgelyadda Waddooyinku, si ay u fududeeyaan isu socodka baabuurta, waxa ay amri karaan in baabuurta lagu kaxeeyo xawaare sareeya meelaha ay gawaadhidaasi ay istaagi karaan ama ay leexin karaaan baabuurta jiho cayiman ka imanaysa
3. Qof kasta oo ku dhaqmi waaya seenyaalaha Ciidanka Nabad-gelyadda Wadooyinka ee xukuma isu socodka baabuurta, waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma 5000 ila 25,000 SL. Shilin.
4. Haddii wadaha baabuur aanu istaagin, isaga oon ixtiraamin seenyaalaha sidaasi muujinaya ee uu sammeeyay mid ka mida Ciidanka Nabad-gelyadda, waxa lagu ganaaxi doona **5000 ilaa 30,000 SL. Shilin.**

Qodobka 14aad

Mamnuucida Adeegsiga Calaamada ka duwan kuwa uu Sharci Jideeeyay

Adeegsiga calaamada, ka duwan kuwa uu sharciga waddo-maristu jideeyay ama si xun u adeegsiga calaamadahaasi waa Mamnuuc.

QAYBTA 3AAD

GAADIIDKA

Qodobka 15aad

Kala Saarida Gaadiidka.

Gaadiidka waxaa ka mid ah:

b) Gaadiidka gacanta lagu kaxeeyo;

t) Gaadiidka xoolaha lagu jiido;

j) Baaskiiladaha iyo **Mootooyinka** labadda shaag leh iyo kuwa saddexda shaag lehba.

x) Baabuurta;

kh) Tareenlayaasha;

d) Baabuurta beeraha iyo Baabuurta Dhismaha Wadooyinka.

Qodobka 16aad

Gaadiidka Gacanta lagu Kaxeeyo iyo kuwa Xoolaha lagu jiido

Gaadiidka gacanta lagu kaxeeyo ama xoolaha lagu jiido waxa ku jiri doona:

b) Gaadiidka loo sameeyay asal ahaan in lagu guro rakaabka;

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

t) Gaadiidka asal ahaan loo sameeyay in lagu guro badeecadaha;
j) Gaadhi dameerka asal ahaan loogu talo galay in loo adeegsado beeraha;

Qodobka 17aad
Baaskiilka Saddexda Shaag leh

Baaskiilka Saddexda Shaag lehi waa gaadiid leh laba ama saddex shaag oo uu waddo qof isaga oo adeegsanaya beydal ama wax la mid ah.

Qodobka 18aad
Mootada iyo Saddex Shaaglayda

1. Mootadu waa gaadiid si farsamo ahaana u socda oo leh labo ama saddex shaag iyo:
   b) Mug dhululubo injiin oon ka badnayn 50 centimitir oo afar jibaaran;
   t) Awood minqiyaas ahaan injiin (horse-power) oon ka badnayn 1.50 HP;
   j) Culays ingiin oon ka badanayn 16kgs;
   x) Xawaare waddada siman oon ka badnayn 50kms saacadiiba;
2. Haddii gaadiidkaasi ay ka Bataan xadka loo jideeyay iyaga oo leh astaamaha farsamo ee aynu kor ku soo xusay, waxa loo tixgalin doonaa mooto.

Qodobka 19aad
Mootooyinka

Mootooyinku waa gadiid farsamo ahaan is wada oo leh saddex ama laba shaag, iyo ingiin mugiisu dhan yahay 50 cm oo afar jibaaran. Waxana ka mid noqon doona:

b) Mootooyinka yar yar ee leh saddex ama laba shaag, oo Loogu talo galay in lagu qaado rakaabka;
t) Mootada saddex shaaglayda ah ee loogu talo galay in lagu guro alaabta;
j) Mootooyinka yar yar nooceeda lagu guro rakaabka iyo alaabtaba.

Qodobka 20aad
Gawaadhida

Gawaadhidu waa gaadiid injiin waddo oo ugu yaraan leh afar taayir waxana ku jiri doona:

b) Gawaadhida yar yar: gaadiidka loo sameeyay in lagu qaado rakaabka oo Leh qaad kuraaseed oon ka badnayn sagaal qof marka laga reebo wadaha.
t) Basaska: waa gaadiidka loo sameeyay in lagu qaado rakaab oo leh culays Qaad oo ka badan sagaal rakaaba oo aanu ku jirin waduhu.
j) Gawaadhida waawayn: baabuurta gaar ahaan loo sameeyay in lagu qaado Alaabta iyo kuwa loogu talo galay in lagu qaado badeecad gaar ah.
x) Baabuurta gaarka ah waa kuwa loogu talo galay ujeedada gaarka ah, laguna xidhay qalab gaar ah qolofkiisa (wiishashka wareega, kuwa dabka, iwm), gawaadhida lagu qaado xamuul gaar ah Waa kuwa loo sameeyay in lagu qaado rakaabka marka ay jiraan duruufo gaar ahi ama badeecado gaar ah, laguna rakibay qalabkii ku haboonaa ujeedadaasi (kuwa gargaarka degdega ah iyo kuwa talaagadaha leh, iwm.).
Kh) Baabuurta: gawaadhida loogu talo galay rakaabka iyo badeecadaha;
d) Baabuurta qalabka gaar ka ahi ku rakibanyahay iyo gawaadhida ka kooban buudhi iyo jiide

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA • FAAFINTA RASMIGA AH • OFFICIAL GAZETTE • SOLICITOR GENERAL OFFICE

Qodobka 21aad

Tareenlayaasha

1. Tareenluhu waa gaadhi aan mishiin wadin oo uu jiido gaadhi, Tareenlayaasha waxaa ku jira:
   b) Tareenlayaasha lagu guro rakaabka;
   t) Tareenlayaasha lagu guro badeecada;
   j) Tareenlayaasha lagu guro labadaba (rakaabka iyo badeecada).
2. Buudhiga aan ka badnayn labada shaag ee lagu qaado shandadaha, qalabka iyo alaabaha la mid ka ah, waxa loo qaadan doonaa qayb muhim ah oo ka mid ka ah gaadhiga la jiidayo.

Qodobka 22aad

Gawaadhida Beeraha

Gawaadhida beeraha waxa ka mid ah: -

b) Cagafyada beeraha;
t) Mishiinada la qaadan karo ee loo adeegsado ujeedada beeraha;
j) Gawaadhida beeraha.

Qodobka 23aad

Gawaadhida loogu Talo-Galay Dhismayaasha Waddooyinka

Gawaadhida loo isticmaalo dhismayaasha waddooyinka waxa ku jiri doona, tareenlayaasha iyo kuwa ku shaqeeya uumiga ee loo adeegsado ujeedooyinka ah dhismaha, dayactirka iyo kabkabka waddooyinka, ama shaqo kale.

QAYBTA 4AAD
HABKA ADEEGSIGA DHAMAAN NOOCYADA GAADIIDKA

Qodobka 24aad

Xadiddaada Baaxada

1. Balaca guud ee gaadhiga iyo xamuulka uu qaadayaaba kama badan karaan 2.50 Mitir, dherarka guud ee gaadhigu iyo culayska uu sidaana kama badan karaan 4 mitir.
2. Balaca guud ee ay ku jiraan caqaayaduhu kama badan karaan lix (6) mitir marka laga hadlayo gawaadhida leh afarta taayir, ama 11 mitir marka laga hadlayo lix taayirlaha, balac guud oo dhan 11 mitir ayaa loo ogolaan doonaa basaska afarta shaag leh balaca guud ee tareelayaasha kama badan karaan 6 mitir marka laga hadlayo kuwa labada taayir leh, 7.50 mitir ayaa loo ogolyahay tareenlayaasha afarta taayir leh, 8 mitir oo loo ogolyahay tareenlayaasha leh lix ama in ka badan oo taayiro ah.
3. Dherarka guud ee gaadhiga is jiidka ah (buudhiga iyo ka jiidaya) sinaba ugama badan karo 18 mitir, Buudhiyo dheeraada iyo waxyaabaha kale ee ku xidhan laguma rakibi karo dhinacyada baabuurka.
4. Farqadaha hore Qodobkan laguma adeegsan karo gawaadhida loo adeegsado dhismayaasha waddooyinka iyo baabuurta ay xooluhu jiidaan ee ayna ku xidhnayn caleemaha dhoobada ka reebaa.
5. Qof kasta oo ku dhaqmi waaya farqadaha Qodobkani waxa lagu ciqaabi doonaa ganaax ka bilaabmaya **30,000 ilaa 200,000 SL. Shls/=.**

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA • FAAFINTA RASMIGA AH • OFFICIAL GAZETTE • SOLICITOR GENERAL OFFICE

Qodobka 25aad

Xadiddaada Xamuulka

1. Buudhiga la jiidayo ee gaadhiga oo uu ku jiro culayska gaadhigu marka uu socdo iyo xamuulkiisuba kama badan karaan culayska guud ee lagu xusay buuga Diwaangelinta ee gaadhigaasi loo soo saaray.
2. Marka laga tago siyaabaha kale ee sharci jideeyo, qof kasta oo gaadhi saara culays ka badan xadkii loo ogolaa ee Qodobkani, waxa lagu ciqaabi doonaa ganaax ka bilaabma **50,000 ilaa 200,000/=.**

Qodobka 26aad

Warqada Wada Marista Gaarka ah ee Gawaadhida iyo Basaska

1. Mulkiilayaasha gawaadhida ama basaska Warqada Waddo Martista waxa ay ku dhejin doonaan meel muuqata oo dhinaca bidixda oo faah-faahineysa waxyaabahan soo socota:-

   b) Magaca mulkiilaha

   t) Lambarka taarikada iyo

   j) Baaxada gaadhiga.
2. Qof kasta oo ku dhaqmi waaya farqada 1aad ee Qodobkan waxa lagu ganaaxi doonaa, ganaax ka bilaabmaya **5,000 ilaa 30,000 SL. Shls/=.**

Qodobka 27aad

Gawaadhida la Jiido

1. Gaadhina ma jiidi karo wax ka badan hal gaadhi isla waqti kaliya.
2. Gaaadhigu waxa uu jiidi karaa gaadhi kale oo ka duwan tareenlaha kaliya marka gaadhigaasi la jiidayaa aanu socon taas oo ay keentay cillad ama iyada oo ay ka maqanyihiin qaybo muhim ahi.
3. Kaawaha isku xidha tareenlaha, gaadhiga la jiidayaa, gaadhiga wax jiidayaa, wadde kasta waa inaanu khatar galineyn badbaadada isu socodka waddada iyo gaadhiga.
4. Wadde oo ku dhaqmi waaya farqadaha Qodobkani waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **30,000 ilaa 100,000 SL. Shls/=.**

QAYBTA 5AAD

GAADIIDKA AY XOOLUHU JIIDAAN IYO BAASKIILADAHA SADDEXDA SHAAGLEYDA

Qodobka 28aad

Biriiga Gaadiidka ay Xooluhu Jiidaan

1. Gaadiidka ay xooluhu jiidaan waxa lagu qalabayn doonaa biriig ku haboon oo shaqaynaya si dhibyar oo dhakhso ahna loo adeegsan doonno duruuf kasta oo jirta.
2. Biriiga aan ku shaqaynayn oogada waddada waa mamnuuc
3. Qof kasta oo ku xadgudba farqadaha Qodobkani waxaa lagu ganaaxi doonaa, ganaax gaadhaya **5000 ilaa 25,000 SL. Shls/=.**

Qodobka 29aad

Laydhka Gaadiidka ay Xooluhu Jiidaan:

1. Gaadiidka ay xooluhu jiidaan waxa lagu xidhi doonaa laba laydh oo hore oo cadaana iyo laba danbe oo casaan ah, waxa kale oo ay yeelan doonaan mid ama laba muuqaal soo celiye oo xaga danbe ku yaala.

2. Qof kasta oo kexeeya gaadhi ay xoolo jiidaan oon lahayn laydhka loogu talo galay iyo muuq soo celiye waxa lagu ganaaxi doonaa, ganaax ka bilaabma **5000 ilaa 25,000 SL. Shls/=.**

Qodobka 30aad

Taarikada Gaadiidka ay Xooluhu Jiidaan

1. Gaadiid kasta oo ay xoolo jiidaan waxa uu lahaan doonaa taariko leh lambar taxane ah iyo magaca Dawlada Hoose ama Degmada, laga diwaangeliyey gaadiidkaasi.
2. Taarikadaasi waxa la siin doonaa laguna rakibi doonaa gaadhiga, waxana ku xidhi doona dawlada hoose, haddii gaadiidkaasi dhex socdo hal maamul in ka badan, ***waxa loo tix-gelinaya Degmaddu iska diiwaan-geliyay.***
3. Qof kasta oo kaxeeya gaadiid ay xoolo jiidaan oon lahayn taarikada looga baahanyahay waxa lagu ciqaabi doonaa ganaax ka bilaabma **20,000 ilaa 60,000 SL. Shls/=.**
4. Qof kasta oo sifo sharciga garab marsan ku soo saara ama iibiya Taarikada lambarka gaadiidka ay xooluhu jiidaan ama adeegsada taariko sifo sharci daro ah lagu sameeyay haddii sharcigu uusan u aqoonsanayn waxa uu galey gaf ka wayn, waxana lagu ciqaabi doonaa xadhig dhan ilaa hal (1bil) bil iyo ganaax ka bilaabma **20,000 ilaa 100,000 SL. Shls/=.**

Qodobka 31aad

Saddex Shaaglayda: Biriiga, Hoonka iyo Laydhka

1. Saddex shaaglayda waxa lagu qalabayn doonaa:-
   b) Taayiro iyo Laba biriig oo kala duwan oo midi ku shaqo leeyahay taarida hore iyo mid ku shaqo leh taayirada danbe.
   t) Hoon bixiya digniin maqala marka lagu soo dhawaado.
   j) Laydh cadaana ama huruuda oo xaga hore ku xidhan iyo mid casaana oo ku xidhan xaga danbe ama muuq soo celiye xaga danbe eegaya.
2. Xubnaha farqada 1aad xarfaha (t iyo j) looma adeegsan doono saddex shaaglayda tartanka ku jirta.
3. Qof kasta oo kaxeeya saddex shaaglay bilaa taayiro ah ama aan lahayn biriig, hoon ama laydh kuwaas oon waafaqsanayn farqadaha Qodobkani, waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax dhan **5000 ilaa 25,000 SL. SHls/=.**

QAYBTA 6AAD

QALABKA GAWAADHIDA, TAREENLAYAASHA IYO MOOTOOYINKA

Qodobka 32aad

Gawaadhida: Biriigooda

1. Gaadhi kasta waxa lagu qalabayn doonaa: -
   b) Biriig shaqaynaya kaas oo ka hawlgalaya taayirada gaadhiga dhamaantood, taas oo loo sameeyay in marka la adeegsado xawaaruhu is dhimo isla markaana baabuurka ku joojiyaan masaafo macquula, iyada oon loo eegayn xaaladaha iyo culayska saaran ama tiirada waddada.

   t) Biriiga joojinta kaas oo loo farsameeyay in ay ka hortagaan in taayiradu ay wareegaan marka gaadhiga laga tago iyada oon cidi dhex joogin, xataa waddada daadaga ah.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

2. Marka laga hadlayo gawaadhida jiidaya tareenlaha ee loo sameeyay in lagu qaado rakaabka ama haddii culayka buudhigu ee tareenluhu ka bato 35 SQL, biriiga ka shaqaynayaa waxa uu noqon doonaa mid joogto ah oo is wada.
3. Qof kasta oo kaxeeya gaadhi bilaa biriiga ama xaalada biriigiisu aysan waafaqsanayn farqadaha Qodobkan, waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax dhan **40,000 ilaa 100,000 SL. Shls/=.**

Qodobka 33aad
Tareenlayaasha Biriigooda

1. Dhamaan tareenlayaasha culayska buudhigoodu ka bato 750 kgs culays ahaan, waxa lagu xidhi doonaa biriig shaqaynaya kaas oo ka shaqaysiinaya dhamaan taayirada gaadhiga.
2. Tareenle kasta oo uu gaadhi jiidayo kaas oo loo sameeyay in lagu guro dad iyo badeecad waxa lagu xidhi doonaa biriig shaqaynaya oo loo sameeyay in ay ka hor tagaan in taayiradu in ay wareegaan marka gaadhiga aan la wadin ama isaga oo bilaa cida laga dego xataa haddii uu yaalo waddo daadaga.
3. Tareenle kasta oo loo sameeyay in lagu qaado rakaab waxa lagu xidhi doonaa biriig si joogto ah oo xidhiidha u shaqaynaya, oo joojin kara tereenlaha haddii ay dhacdaba in go'o xadhig kaawaha xidhiidhinaya buudhiga iyo tareenluhu.
4. Tareenle kasta waxa lagu xidhi doonaa xadhig kaawe waxana lagu xidhi doonaa gaadhiga wax jiidaya kaas oo silsilada isu xidha u noqon doona mid badbaado oo leh xoog iyo dhumuc taas oo lagu hubinayo in ay si fiican u shaqaynaso silsilada lafteedu.
5. Qof kasta oo kaxeeya gaadhi jiidaya buudhi oon lahayn biriiga looga baahanyahay ama biriigiisu aanu la jaanqaadi karin farqadaha Qodobkan, waxa lagu ciqaabi doonaa ganaax ka bilaabma 20,000 ilaa 60,000 SL. Shls/=.

Qodobka 34aad
Mootooyinka Saddex Shaaglayda Biriigooda

1. Mooto kasta ama mooto laba shaagleyda ahi waxa ay yeelan doontaa laba biriig oo kala duwan, mid qabanaya xaga hore iyo mid qabanaya kuwa danbe.
2. Haddii ay wax jiidayso biriigyadaasi looga baahanyahay waa inuu sidoo kale qaban karaa waxa ay jiidaso.
3. Dhamaan mootooyinka saddexda shaagleyda ah waxa lagu xidhi doonaa laba biriig oo kala gaar ah, kuwaas oo qaban kara dhamaan taayirada gaadhiga.
4. Biriigyadaasi waxa loo qaabayn doonaa in isticmaalkoodu uu keeno in uu gaadhigu ku istaago masaafo macquula.
5. Baabuurta lagu xusay farqan 3aad Qodobkan waxa lagu qalabayn doonaa biriiga xareynta (joogsiga) kuwaas oo loo qaabeeyay in ay ka hortagi karaan taayiradu in ay wareegaan marka gaadhiga laga tago iyada oo aysan cidi la joogin xataa waddada daadaga ah.
6. Qof kasta oo kaxeeya mooto ama saddex shaaglay taas oon lahayn biriigyada loogu talo galay ama biriigyo aan la jaanqaadi karin farqadaha Qodobkani, waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabmaya **20,000 ilaa 60,000 SL. SHls/=.**

Qodobka 35aad
Laydhka

1. Gaadhi kasta oo saddex shaaglay ama mooto kasta waxay lahaan doonaan laydh huruuda ama cadaana oo xaga hore ah, iyo laydh cas oo xaga danbe kaga yaala. Tareenle kastaa waxa uu lahaan doonaa muuq celiye cadaana oo xaga hore kaga yaala iyo mid casaana oo xaga danbe ah.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA FAAFINTA RASMIGA AH OFFICIAL GAZETTE SOLICITOR GENERAL OFFICE

2. Gaadhi kasta oo noocan ahi waxa kale oo uu yeelan doonaa muuq celiye casaana oo xaga danbe kaga yaala.
3. Gaadhi kastaa ama mooto kastaa waxa ay lahaan doonaan laydh wayn kaas oo sii daynaya falaadho cadaana ama huruuda oo leh mug balaadhan oo muuq baahiye, kaas oo xaga hore ifinaya lana naaquso marka ay baabuurtu ka hor timaado.
4. Baabuutani waxa kale oo ay lahaan doonaan laydh cadaan xiga kaas oo muujinaya in gaadhigu dib u baxayo.
5. Mootooyinku waxa ay lahaan doonaan laydh diciifa oo xaga hore ku yaala.
6. Gaadhi kasta, mooto kasta ama tareenle kastaa waxa uu lahaan doonaa laydh casaana oo joojinaya oo xaga danbe eegaya oo shidma marka waduhu biriiga qabto.
7. Baabuurta uu balacoodu ka duwanyahay waxa ay lahaan doonaan ifiye xaga hore kaga yaala, tareeenlayaasha balacoodu goonida yahayna waxa ay lahaan doonaan laydh xaga danbe ku yaala oo casaana oo ifahaya.
8. Tareenlayaashu waxa kale oo ay lahaan doonaan muuq soo celiye huruud ah.
9. Taarikada lambarka xaga danbe waxa lagu ifin doonaa laydh cadaana.
10. Gaadhi kasta oo jiidaya gaadhi waxa uu lahaan doonaa seenyaale casaana oo ka kooban walax laba-jibaarane ah oo cabirkeedu yahay 20 centimitir dhinac walba ama laba jibaarane cabirkiisu yahay 20 cm oo afar jibaaran, oo xaga hore oo kali ah ifinaya, oo ay oogadiisuna wax laga dhex arki karo, iyo saddex geesle hurdi ah oo ku yaala oogo buluug madaw xiga ah, saddex geeskahaasi oo cabirkiisu yahay 16 cm dhinac walba.
11. Calaamadaasi waxa lagu xidhi doonaa si barbar ah dhexda baabuurka la jiidayo, umana jiri karo in ka badan 25 centimitir dherarka cabirka guud ee gaadhiga.
12. Qof kasta oo kaxeeya gaadhi aan lahayn qalabkaasi la waajibiyay oo seenyaalahiisa iyo laydhkiisaba la arkayo, ama seenyaale iyo laydh aan waafaqsanayn farqadaha Qodobkani, waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **5000 ilaa 30,000 SL. Shls.**

Qodobka 36aad
Hoonka

1. Gaadhi kasta, mooto kasta ama baaskiilad kasta waxa lagu xidhi doonaa qalab awood u leh in uu bixiyo digniino marka loo soo dhawaado.
2. Digniin dheeraad ah waxa adeegsan doona baabuurta dab-damiska, ambalaasyada ujeedooyin dhinaca booliiska ah awgeed.
3. Qof kasta oo kaxeeya gaadhi kaas oo aysan ku xidhnayn qalabkaa digniinta ee aynu soo sheegnay, ama ay ku xidhantahay qalab digniineed oon waafaqsanayn farqadaha Qodobkani, waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **5000 ilaa 25,000 SL. Shls/=.**

Qodobka 37aad
Soo Saarida Qiiqa iyo Qaaca

1. Gaadhi kasta waxa lagu xidhi doonaa qalab ku haboon si ay u xakameeyaan mishiinku gubida uu ku samaynayo shidaalka iyo saliidaha iyo xaydhaha, iyada oo ujeedadu tahay in laga hortago soo saarida qaaca dheeraadka ah ama qiiqa ama qaac muuqda oo ka yimaada burmada.
2. Qof kasta oo ku dhaqmi waaya farqadaha Qodobkani waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax dhan **50,000 ilaa 100,000/ SL.Shls/=.**

Qodobka 38[aad]

Cod Naaqusayaasha, Qalabka Dibu-bixida iyo kan Joogsiga

1. Gaadhi kasta, mooto kasta ama baaskiilad kasta waxa lagu xidhi doonaa qalab awood u leh kuna filan in ay dhimaan guuxa uu mishiinku sameynayo.
2. Gaadhi kasta, kaas oo ka bata 350 kgs, waa in lagu lagu xidhaa geerarka dib u bixitaanka.
3. Gaadhi kasta ama tareenle kasta kaas oo kabata 35 sqls. Culays ahaan waxa lagu xoojin doonaa hingisyo (wedges) iyo bireegii loogu talagaley
4. Wadde kasta oo kaxeeya gaadhi aan ku qalabaysnayn cod naaquse ama cod naaqusihiisu uusan la socon karin farqadaha Qodobkani, waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **5000 ilaa 25,000 SL. SHls/=.**
5. Wadde kasta oo kaxeeya mid ka mid ah gawaadhida lagu xusay farqadaha 2aad ama 3aad ee Qodobkani, oon gaadhigaasina lagu xidhin hingisyo (wedges), waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **5000 ilaa 25,000 SL. SHls/=**

Qodobka 39[aad]

Aragtida

1. Gaadhi kasta, ama mooto yar oo kasta waa in laga helaa in waduhu uu mar kastaba yeesho aragti guud oo waddada ah iyo waxa ka horeeya gaadhiga. Sidoo kale, waa inuu yeeshaa muraayad haado si waduhu uu u arki karo waddada iyo isu socodka ka danbeeya iyo ka horeeyaba.
2. Muraayada ku jirta gawaadhida ama mooto yar yar waxa ay noqon doontaa muraayad badbaado, oo si quman wax looga arki karo, taas oon qaloocinayn qaabka walxaha laga dhex arkayo loona qaabeeyay ama loo dhisay haddii ay dilaacdo in aysan u firdhin qurubyo kuwaas oo sababi kara dhaawac.
3. Muraayada hore waxa kale oo loo dhisi ama loo samayn doonaa haddii ay jabto in aysan xanibin aragtida.
4. Gaadhi kasta ama mooto yar oo kasta waxa lagu rakibi doonaa muraayad masaxe hore kaas oo awood u leh in uu shaqeeyo waxna laga arko muraayada xiliyada roobka.
5. Qof kasta oo ku dhaqmi waaya farqadaha Qodobkan waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **20,000 ilaa 50,000 SL. SHls/=.**

Qodobka 40[aad]

Calaamadaha Aqoonsiga

1. Sancada iyo nooca gawaadhida, lambarka qacaayada iyo haddii uu yahay gaadhi ama mooto, lambarka mishiinka waxaa laga calaamadin doonaa qayb la arki karo oo ka mid ah gaadhi kasta, mooto kasta ama tareenle.
2. Haddii qacaayada gaadhiga ee mishiinku aysan calaamadsanayn ama ay tahay mid been abuura ah ama wax laga badbadalay ama ay tahay mid aan haboonayn, xafiiska awooda u leh ee Waaxda Xidhiidhku waxa uu ku samayn doonaa lambar muuqda oo ay ka horeyso ama ka danbayso shaambada xafiisku.
3. Wadde kasta oo been abuurta, dib u habeeya, ama tirtira, ama si uun u saameeya qacaayada nooceeda ama lambarka mishiinka ama tareenlaha, waxa lagu ciqaabi doonaa, haddii sharcigu uusan ka dhigayn denbi culus, xadhig ka bilaabma saddex ilaa lix bilood.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA FAAFINTA RASMIGA AH OFFICIAL GAZETTE SOLICITOR GENERAL OFFICE

QAYBTA 7^AAD
DIWAANGELINTA IYO RUQSAD SIINTA

Qodobka 41^aad
Adeegsiga Gawaadhida, Mootooyinka iyo Tareenlayaasha

Gawaadhida, mootooyinka iyo tareenlayaasha waxa loo adeegsan doonaa sidan soo socota:

1) Ruqsadda Gaarka ah

b) Qaadida rakaabka

t) Qaadida rakaabka lagu qaado gawaadhi ama mooto la soo kiraysto oo bilaa wade ah

j) Qaadida rakaabka lagu qaado gaadhi ama wade la soo kiraysto

x) Gurida badeecada

kh) Qaadida rakaabka iyo badeecada, aan isku mar ahayn

d) Qaadista rakaabka iyo badeecada

r) Jiidida gawaadhida

s) Adeegsida gaarka ah, ama gurida badeecooyin gaar ah.

2). Ruqsadda Gaadiidka Dadweynaha:

b) Tagaasida lagu qaado dadweynaha ama badeecada;

t) Gawaadhida adeega dadweynaha ee lagu guro rakaabka ama badeecada.

j) Qof kasta oo ku dhaqmi waaya farqadaha Qodobkan waxa lagu ganaaxi doonaa, ganaax ka bilaabmaya **70,000 ilaa 200,000 SL.Shls/=.**

Qoddobka 42^aad
Qaadida Rakaabka iyo Badeecadaha.-

1. Gawaadhida ka shaqeysa Qaadida rakaabka iyo badeecadaha ee loogu talo galay waxa ka doonaa xaaladahan:
   - b) in ay adeegsadaan waddada gawaadhida adeega dadweynaha ee Caadiga ahi;
   - t) Haddii uu gaadhigu sido alaabo khatara, sida waxyaabaha qarxa, gubta, ama alaab kasta oo kale oo khatar ku keeni kara culays ahaan, ama taangiyada, ama biraha iskaraabka ah, ama waxyaabaha afarta shaag leh,
   - j) Haddii meesha rakaabku ay fadhiyaan ay keenaso in dherarka guud ee gaadhiga uu ka kormaro xadkii loogu tala galey;
   - x) Haddii tirada rakaabku ay ka bataan 15 qof;
   - kh) Haddii culayska guud ee rakaabku iyo ka badeecadu ay ka bataan culayska uu qaadi karo gaadhigu.
   - d) culayska qof kasta waxa laga soo qaadayaa in uu yahay 70 kgs;
   - r) haddii gaadhigu yahay tareenle;
   - S) Gawaadhida sida rakaabka iyo badeecada sinaba xawaarahoodu ugama badan karo 50kms saacadiiba.
   - Sh) Farqada 1aad ee Qodobkani looma adeegsan doono rakaabka fuushan shidhka gaadhiga.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

2. Gawaadhida loogu talagey loona qaabeeyay ujeedada ee ah in ay badeecad qaadaan waxa ay qaadi karaan rakaab iyada oo ay shardi tahay in fasaxa ka helaan Waaxda Gaadiidka ee wasaarada Hawlaha Guud;
3. Qof kasta oo ku dhaqmi waaya farqadaha Qodobkan waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax dhan **70,000 ilaa 200,000 SL. Shls/=.**

Qodobka 43aad

Diwaangelinta iyo Buuga Diwaangelinta

1. Gaadhi kasta, ama mooto kasta, ama tareenle waa la diwaangelin doonaa waana inuu haystaana buuga Diwaangelintana waxaana awood u leh oo bixin doona Waaxda Gaadiidka ee wasaarada Hawlaha Guud.
2. Buuga diwaangelintu waxa uu ka koobnaan doonaa faahfaahin la xidhiidha Diwaangelinta gaadhiga, aqoonsigiisa, sancadiisa iyo noociisa.
3. Buuga Diwaangelinta ee loo soo saaray tareenle waxa kale oo uu muujin doonaa nooca buudhiga uu jiidayo iyo faahfaahinta kale ee lagama maarmaanka u ah si loo hubiyo in si fiican oo nabdoon uu u jiido buudhigaasi.
4. Qof kasta oo ku dhaqmi waaya farqadaha Qodobkan waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **10,000 ilaa iyo 50,000 SL. Shls/=.**

Qodobka 44aad

Nuqulka Buuga Diwaangelinta

1. Haddii buuga diwaangelintu uu lumo, la xado ama uu baaba'o qof ka leh gaadhigu waxa uu u soo wargalin doonaa dhacdadan Maddaxda bileyska Nabadgalyada wadooyinka, muddo ku siman 48 saacadood, kuwaas oo u soo saari doona warqad ku meel gaadha oo mudeysan.
2. Warqadaasi waxa loo tixgalin doonaa fasax sharci ah oo lagu wadan karo gaadhiga.
3. Haddii, sodon maalmood ka dib taariikhda uu lumay, la xaday ama googo'ay ee loo soo sheegay Maddaxda Bilayska buuga Diwaangelinta la waayo, nuqul buuga Diwaangelinta ah ayaa loo soo saari doonaa.
4. Qof kasta oo ku guul daraysta in uu waafaqo farqadaha Qodobkani waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **5,000 ilaa 25,000 SL. SHls/=.**

Qodobka 45aad

Wareejinta Lahaanshaha Gaadhiga-badalida Ciwaanka Mulkiilaha-

1. Ogaysiinta wareejinta khuseysa lahaanshaha, gaadhiga ama mootooyinka ama tareenlaha iyo badalaada wax ka mid ah ciwaanka mulkiilaha qofka ay khuseysaa waxa uu siin doonaa xafiiska awooda u leh ee ka tirsan Waaxda Gaadiidka soddon maalmood gudahoodna, waraaqaha waxa loo gudbin doonaa xafiiskaasi oo qaadi doona talaabooyinka lagama maarmaanka ah oo ku diwaangelin doona isbadalkaasi buuga Diwaangelinta.
2. Qof kasta oo ku guul daraysta in uu waafaqo farqadaha Qodobkan waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **10,000 ilaa 50,000/= SL.Shls/=.**

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA FAAFINTA RASMIGA AH OFFICIAL GAZETTE SOLICITOR GENERAL OFFICE

Qodobka 46aad

Burburinta ama Dhoofinta Gaadhiga

1. Haddii gaadhi, ama tareenle la burburiyo ama gabi ahaanba la dhoofiyo, qof ka haysta buuga diwaangelintu waxa uu ku ogaysiin doonaa xafiiska awooda u leh ee waaxda gaadiidka muddo soddon maalmood gudahood ah, wuxuu sidoo kale isla markaaba keeni doonaa buuga Diwaangelinta iyo calaamadaha Diwaangelinta xafiiskaasi ay khuseyso.
2. Qof kaska oo ku guul daraysta in uu waafaqo farqadaha Qodobkani waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **5,000 ilaa 25,000 SL.Shls/=.** .

Qodobka 47aad

Baadhitaan

1. Wasaarada Hawlaha Guud iyo Gaadiidku waxa ay qaraar lagu daabacayo faafinta rasmiga ah ku amri doontaa in baadhitaan guud ama mid gaar ahaaneed lagu sameeyo gaadhiga ama mootooyinka adeega gaar ka ah lagu qabsado iyada oo ay ujeedadu tahay in la hubiyo in cod naaqusayaashu ay ku xidhanyihiin oo ay shaqaynayaan gaadhiga xaaladiisuna ay waafaq santahay shuruudaha badbaadada.
2. Baadhitaankaasi waxa la hirgalin doonaa mudo aan ka yarayn shantii sannoba hal mar.
3. Gawaadhida yar yar iyo mootooyinku kuma jiraan farqadaha hore, tagaasida kirada ah, gawaadhida la kireysto, iyo tareenlayaashu waa la baadhi doonaa lana hubin doonaa sanad kasta.
4. Gaadhi yar oo kasta iyo mooto kasta waa la baadhi doonaa mar kasta oo ay jirto sabab lagu rumaysan karo in cod naaqusuhu aanu si haboon u shaqaynayn.
5. Qof kasta oo kaxeeya gaadhi aan soo marin baadhidaas la soo sheegay, waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **10,000 ilaa 30,000 SL.Shls/=.**
6. Buuga Diwaangelinta waa lagala noqon doonaa qofka gaadhigiisu aanu soo marin baadhidaasi la waajibiyay, waxana loo diri doonaa xafiiska awooda u leh ee ka tirsan waaxda gaadiidka iyada loo celin doonaa qofka mulkiilaha ah marka gaadhigaasi la baadho.

QAYBTA 8AAD

TAARIKADA LIISANKA

Qodobka 48aad

Taarikada Liisanka ee Gawaadhida, Mootooyinka Iyo Tareenlayaasha (A) Taarikada Liisanka ee Xaga Danbe.

1. Taarikada xaga dambe ee lambarku waxa uu noqon doonaa laydi, 345 mm dherar ahaan iyo 158 mm balaca, oo ka xardhan dhinacyada lehna afar dalool oo midkiiba cabirkiisu yahay 5mm dhumuc ahaan.
2. Magaca Gobolka gaadhiga laga diwaangeliyey oo ay la socoto lambarka diwaangelintu, astaanta rasmiga ah iyo kalmada (Soomaaliland) waa in lagu muujiyaa Taarikada danbe iyo taarikada hore, taarikadana waxa laga samayn doonaa bir ama walax kale oo u-eeg, oo ay ku xusantahay xarfaha iyo lambarada oo ku xardhan oogo madaw.
3. (b) *Numberka Taarikada ee Hore.-* Taarikada hore waxa uu noqon doonaa laydi, 345 mm dherar ahaan iyo 158 mm balac ahaan oo dhinacyada ka xardhan lehna afar dalool oo midkiiba yahay 5 mm dhumuc ahaan.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

4. Taarikada hore waxa lagu muujin doonaa dhamaan calaamadaha ku xusan Taarikada danbe Taarikadaasi waxa laga samayn doonaa bir ama walax kale oo la mid ah, kuna xardhan xarfo iyo numbaro cadaana oo ku yaala oogo madaw ah.
5. Mooto kasta waxa ay lahaan doontaa taariko aqoonsi xaga danbe kaga dhagsan oo leh numbarka aqoonsi ee u gaarka ah.
6. Calaamada diwaangelintu waxa ay noqon doontaa laba midh oo kan kale kaga xidhanyahay xaga hore ee gaadhiga.
7. Tareeenle kastaa waxa uu lahaan doonaa taariko u gaara oo ay ku xusantahay calaamada diwaangelintu.
8. Gawaadhida ku jira tijaabada, ha noqdaan farsamo ahaan ama iib ahaanba, waxa ay lahaan doonaan taariko lagu wareejin karo gaadhi kale. Lambarkaasi waxa si gaar ahaaneed loo siin doonaa warshadaha iyo wakiiladooda, wakiilada iibka iyo dadka iska leh meelaha lagu dayac tiro.
9. Calaamadaha Diwaangelinta ee lagu sheegay taarikadu waxa ay badanaaba noqon doontaa mid si cad u muuqata. Taarikadana waa la badali doonaa markasta oo ay calaamadaasi noqdaan qaar aan muuqanayn.
10. Qof kasta oo ku guul daraysta in uu waafaqo farqadaha kowaad, saddexaad, iyo kan shanaad ee Qodobkani waxaa lagu ciqaabi doonaa xadhig gaadhaya ilaa hal bil iyo ganaax ka bilaabma **40,000 ilaa 100,000 SL. Shls/=.**
11. Qof kasta oo kaxeeya gaadhi leh lambar aqoonsi oon ahayn kii loogu talo galay noociisaasi waxa lagu ganaaxi doonaa xadhig dhan ilaa saddex billood iyo ganaax dhan 80,000 ilaa 200,000 SL. Shls/= gaadhigana waa lagala wareegi doonaa.
12. Qof kasta oo ku dhaqmi waaya farqadaha labaad, iyo tan afraad ee Qodobkan waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **20,000 ilaa 60,000 SL. Shls/=.**

Qodobka 49aad

Lumida Taarikada Lambarka

1. Mar kasta oo uu taariko lambar lunto, la xado ama uu baabad'o, qofka leh buuga diwaangelintu waxa uu muddo dhan 48 saacadood gudahood, uu ku soo wargalin doonaa dhacdada madaxda booliiska, kuwaas oo u soo saari doona warqad.
2. Warqadaasi waxa loo aqoonsan doonaa fasax sharci ah si loo adeegsado gaadhiga, iyada oo ay shardi tahay in lambarada taarikada luntay in si muuqata loogu muujiyay gaadhiga xagiisa danbe oo uu ku muujiyay qofka ay khuseysaa.
3. Haddii shan iyo toban casho gudahood maalinta warbixta la keenay kadib taariko lambarkaasi la waayo, lambar diwaangelineed oo cusub baa la siin doonaa.
4. Farqadaha Qodobka kowaad iyo kan saddexaad waxa loo adeegsan doonaa xaaladaha lumitaanka, xatooyada ama baabiinta lambarada tijaabada ah.
5. Qof kasta oo ku dhaqmi waaya in uu waafaqo farqadaha Qodobkani waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma 20,000 ilaa 50,000 SL. Shls/=.

Qodobka 50aad

Soo Saarida, Iibka iyo Qaybinta Taarikada

1. Lambarka liisamada gawaadhida (taarikada), tareenlayaasha ama mootooyinka qayb kastaa isku mid ayay noqon doontaa, Dawlada oo kali ah ayaana leh awooda in ay soo saarto ama iibiso Taarikadaasi ama ciddey u igmato.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA FAAFINTA RASMIGA AH OFFICIAL GAZETTE SOLICITOR GENERAL OFFICE

2. Taarikadaasi waxa lagu qaybin doonaa xafiis awood u leh oo ka tirsan Waaxda Gaadiidka.
3. Farqadaha sare ku xusan waxa kale oo loo adeegsan doonaa Taarikada loogu talo galay tijaabada.
4. Qof kasta oo si sharci daro ah u soo saara ama u iibiya Taarikada gawaadhida ama mootooyinka ama ka faa'iidaysta taariko lambaro si sharci daro ah loo sameeyay, waxa lagu ciqaabi doonaa haddii denbigiisu uusan ka cuslayn, xadhiga gaadhaya ilaa lix bilood iyo ganaax ka bilaabma **100,000 ilaa 500,000 SL. Shls/=.**

QAYBTA 9[AAD]

SOCODKA JIDADKA EE GAWAADHIDA BEERAHA

Qodobka 51[aad]

Baaxada Gawaadhida Beeraha

1. Qodobada la xidhiidha qaadka guud ee gawaadhida guud ahaan iyo tareenlayaasha waxa loo adeegsan doonaa si isku mid ah gaadiidka beeraha ee leh mishiinka ama la jiido, ee soconaya waddooyinka.
2. Gaawaadhida beeruhu si ay u socdaan waddooyinka waxa ay u baahan doonaan fasax gaar ah, kaas oo adeeg ahaan awgii la saarayo xadi ka badan kii loo gooyay culays ahaan iyo mug ahaanba.
3. Qof kasta oo ku dhaqmi waaya farqadaha Qodobkani waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **10,000 ilaa 50,000 SL. Shls/=.**

Qodobka 52[aad]

Qalabka Gaadiidka Beeraha

1. Gawaadhida beeraha aan lahayn taayirada ama leh silsilada marka ay socdaan waddada waxa loo qalabayn doonaa qaab si looga ilaaliyo in ay ciida qaadaan, dhaawacaan, ama si xun u dhaawacaan oogada waddada.
2. Gawaadhida matoorka leh ee beeraha iyo kuwa qalabku ku xidhanyahay ee beeraha loogu talo galay waxa lagu qalabayn doonaa biriigyo wax qabanaya.
3. Baabuurta beeraha ee matoorka leh, baabuurta tareenlayaasha iyo baabuurta kale ee beeraha ee la jiidaa waxa lagu qalabayn doonaa qaababkan soo socda oo leh seenyaale muuqda iyo laydh.
   - **Baabuurta Beeraha ee Mishiinka leh**
     - b) Laydhka taagnida oo cadaana oo ku xidhan xaga hore iyo laydh casaana oo xaga danbe ah, iyo muuq celiye casaana oo xaga danbe kaga xidhan;
     - t) Laydh wayn oo hore kaas oo bixinaya laydh cadaana iyo mid huruuda;
     - j) Laydh iftiimaya, oo cad xaga hore iyo mid casaana oo xaga danbe ah, haddii uu gaadhigu yahay mid leh cabir gaar ah.
   - **Tareenlayaasha Beeraha**
     - b) Muuq baahiye cadaana oo xaga hore kaga xidhan; laydh xerayn (taagni) oo casaana iyo muuq soo celiye xaga danbe kaga xidhan;
     - t) Laydh digniineed oo xaga danbe kaga xidhan, oo loogu talo galay cabir gaar ahaanneed oo loo sameeyay tareenlayaasha.
     - j) Taarikada lambarka xaga danbe kaga xidhan waa in laydh cadaana lagu shidaa si uu u muuqdo.
4. Qof kasta oo dabaqi waaya farqadaha Qodobkani waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **10,000 ilaa 50,000 SL.Shls/=.**

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA ◆ FAAFINTA RASMIGA AH ◆ OFFICIAL GAZETTE ◆ SOLICITOR GENERAL OFFICE

Qodobka 53aad

Diwaangelinta iyo Buuga Diwaangelinta ee Gawaadhida Beeraha

1. Gaadhi kasta oo beereed iyo tareenle kasta ee beereed waxa la siin doonaa buug diwaangelineed kaas oo ay soo saareen Xafiis awood u leh oo ka tirsan xafiiska xidhiidhka.
2. Buuga Diwaangelinta waxa lagu xusi doonaa faahfaahinta la xidhiidha Diwaangelinta gaadhiga aqoonsigiisa iyo sancadiisa.
3. Qofka wada xoolo, iyo sidoo kale dadka ku hawlan beeraha, wax soo saarka beeraha iyo hawlaha beeraha waxa loo ogolaan doonaa baabuurta beeraha ujeedooyin ah kuwa shaqada.
4. Qof kasta oo ku isticmaala waddo isaga oo wata gaadiid beereed kaas oon la siinin buuga Diwaangelinta waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **50,000 ilaa 100,000 SL. Shilin** ama xabsi gaadhaya **15 casho oo ay xukuntay Maxkamadd Awood u lihi**

Qodobka 54aad

Wareejinta Lahaanshaha Baabuurta Beeraha-Badalaada Ciwaanka Mulkiilaha

1. Ogaysiinta badalaada lahaanshaha ama badalaada ciwaanka qofka mulkiilaha waxa la siin doonaa qofka ay khuseyso ee ka shaqaynaya waaxda xidhiidka waqti go'an iyada oo loo eegayo farqadaha Qodobka 45aad lagu sheegay.
2. Qof kasta oo ku dhaqmi waaya farqada 1aad ee Qodobkan waxa lagu ganaaxi doonaa ganaax dhan **10,000 ilaa 50,000 SL. Shls/=.**
3. Buuga Diwaangelinta waa lagala noqon doonaa qofka lagu helay in uu ku gafay Qodobkan, waxana loo diri doono xafiiska awooda u leh ee ka tirsan Waaxda Gaadiidka waxana lagu soo celin doonaa mulkiilaha gaadhiga isla marka la helo ogaysiinta wareejinta gaadhiga ama badalaada ciwaanka.

Qodobka 55aad

Taarikada Gawaadhida Beeraha

1. Taarikada gawaadhida beeraha waxa lagu maamuli doonaa farqadaha Qodobada 48aad, 49aad ama 50aad.
2. Taarikada baabuurta beeraha waxa lagu qaybin doonaa xafiiska ay khuseyso ee ka tirsan Waaxda Gaadiidka.
3. Qof kasta oon ku dhaqmin farqadaha Qodobkani waxa lagu ganaaxi doonaa si waafaqsan **Qodobada 48aad, 49aad, Iyo 50aad.**

QAYBTA 10AAD

WADDIDA BAABUURTA IYO KAXEYNTA XOOLAHA

Qodobka 56aad

Shuruudaha Waddida Gaadiidka iyo Kaxaynta Xoolaha

1. Qof kasta oo kaxaynaya gaadhi ama xoolo wadaa waa in uu ahaadaa mid jidh ahaan iyo maskax ahaanba caafimaad qaba waana in uu sidoo kale noqdaa:

   b) 15 jir haddii uu waddo gaadiid xoolo jiidayaan, ama uu waddo hormo, xayn, ama tiro xoolo ah. Dada ugu yar ee kaxayn karta gaadiidka la jiido ee adeega bulshada waxa loogu dari doona da'diisa 10 ilaa 18 sanadood;

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

t) Waa in uu ahaadaa 16 jir haddii uu waddo mooto;

j) 6 jir haddii uu waddo mooto oo leh mug dhululubo oon ka badnayn 125 centimitir oo saddex jibaaran;

x) 18 jir haddii uu waddo gaadhi ama mooto oo leh mug dhululubo oo ka badan 125 centimitir oo saddex jibaaran;

kh) 21 jir haddii uu noqdo gaadhi adeeg bulsho ku jira ama mooto.

2. Qof kasta oo ku gafa xubnaha farqada j), x) iyo kh) waxaa lagu ciqaabi doonaa xadhig ka bilaabma 5 ilaa 15 casho iyo ganaax ka bilaabma 15,000 ilaa 50,000 SL.Shls/= qof kasta oo ku dhaqmi waaya farqadaha b) iyo t) waxa lagu ciqaabi doonaa ganaax ka bilaabma **5,000 ilaa 30,000 SL.Shls/=.**

Qodobka 57[aad]

Liisanka Waddida Mootooyinka iyo Gawaadhida

1. Qofna ma kaxayn karo mooto ama gaadhi awooda mugeedu ka badanyahay 125 cm oo saddex jibaaran haddii uusan sidan liisan wade oo ay bixisay xafiis awood u leh oo ka tirsan waaxda xidhiidhku: -
   b) Qofka sita liisanka wadaha waxa uu kaxayn karaa baabuurta qaybahani ay ka mid yihiin.
   t) Mootooyinka ay mugooda dhululubo ee mishiinkoodu uu ka badanyahay 125 centimitir oo saddex jibaaran;
   j) Gawaadhida iyo baabuurta ay awoodoodu ka badantahay 15 sql;
   x) Gawaadhida awoodoodu ka badantahay 35 qls;
   kh) Gawaadhida leh awooda ka badan 35 qls iyo basaska;
   d) Baabuurta qalabku ku rakibanyahay;
   r) Gawaadhida qalabku ku xidhanyahay iyo gawaadhida loo isticmaalo dhismayaasha;
   s) Gaadiidka dadka curyaamiinta ah (mootooyinka, mootada yaryar, iyo gaadiidka kale ee loogu talo galay in ay adeegsadaan dadka ay hayso mushkilad dhinaca jidhka ah ama curyaanimo).
   Sh) Liisanka waddida baabuurta ee noocyada
   j) ama x) waxa kali ah oo la siin doonaa dadka lahaa ugu yaraan lix bilood liisan wadenimo gawaadhida ay noocyada t) iyo j) sida ay iskugu xigaan.

2. Liisanka waddida gawadhida noocyadoodu yihiin b) iyo t) waxa la siin doonaa baabuurta si gaara loo adeegsado ama kuwa adeega bulshada, iyada oo ay shardi tahay in liisanka wadashada baabuurta adeega bulshadu in la siiyo oo kali ah dadka lahaa ugu yaraan lix bilood liisan wadasho baabuur shakhsi ah oo isla noocaasi ah.
3. Qof kasta oo kaxeeya gaadhi ama mooto isaga oon lahayn liisanka looga baahanyahay waxa lagu ciqaabi doonaa xabsi gaadhaya afartan maalmood iyo ganaax gaadhaya **50,000 ilaa 100,000 SL.Shls/=.**

Qodobka 58[aad]

Shuruudaha Dhinaca Jidhka iyo Maskaxda ee Qaadashada Ruqsada Wadenimada

1. Qofka soo codsanaya ruqsada wadenimada xaq uma yeelan karo imtixaanka shardiga ah haddii uu u hayo xanuun xaga maskaxda ama jidhka ahi, ama ay xubini hawl gabtay taas oon u saamaxayn in uu gaadhi u kaxeeyo si nabadgalyo ah.
2. Xaaladaha maskaxeed ama jidheed ee qofka soo codsadaha ah waxa hubin doona dhakhtar ka shaqeeya meeshaasi awooda u leh waxana lagu xusi doonaa shahaado lagu soo saaray in ka yar saddex

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA • FAAFINTA RASMIGA AH • OFFICIAL GAZETTE • SOLICITOR GENERAL OFFICE

bilood, ka hor inta aan la soo qaadan codsiga si uu u qaado tijaabada. Shahaadada waxa ku lifaaqnaan doona codsiga.

3. Xaaladaha maskaxeed ama jidheed ee dadka ay hayso curayaanimo xaga jidhka ah waxa soo bixin doona komishanka caafimaadka ee gobolka.

Qodobka 59[aad]

Shuruudaha Dambiilaha Dhinaca Helida Liisanka Wade-nimada

Qofka soo codsanaya liisanka wadenimadu xaq uma yeelan karo in laga qaado imtixaanka tijaabada ah haddii uu yahay denbiile caadayste ah haddii ay ku socdaan talaabooyin la socosho oo maamul ama talaabooyin kale oo amaan.

Qodobka 60[aad]

Ruqsada Bartaha

1. Xafiiska awooda u leh ee ka tirsan Waaxda Xidhiidhku waxa ay siin doonaan fasax in uu barto waddida qof kasta kaas oo keensada codsi si looga qaado tijaabo liisanka Wadenimada, taas oo ay weheliyaan shahaadada caafimaadka iyo waraaqaha kale ee looga baahanyahay, oo buuxiyay shuruudihii jidh ahaan ama maskax ahaanba.
2. Qofka haysta fasaxa bartuhu waxa uu xaq u yeelan doonaa in uu barto in uu kaxeeyo gaadhi oo ah nooca liisanka wadenimadiisa uu soo codsaday, iyada oo ay shardi tahay in uu kaxeeyo gaadhi kaliya marka uu kormeerayo qof liisan wadenimo lahaa ugu yaraan hal sanno kaas oo u ogolaanaya gaadhi la mid ah kan uu isagu liisankiisa haysto, kaas oo sidoo kale gaadhiga la saarnan.
3. Fasaxa qofka bartaha ahi waxa uu noqon doonaa mid ansaxa laba bilood waxa kale oo uu noqon doonaa, sabab ku filan awgeed mid la cusboonaysiiyo saddex bilood oo kale.
4. Qof kasta oo kaxeeya gaadhi isaga oon lahayn fasax barasho gaadhi waxa lagu ciqaabi doonaa xadhig dhan bil ilaa 6 bilood iyo ganaax ka bilaabma **100,000 ilaa iyo 200,000 SL. Shls/=**
5. qof kasta oo haystay shahaadada barashada oo kaxeeya gaadhi marka uuna barihiisu la joogin, ama kaxeeya gaadhi aanu noocisa liisanka barasho u qaadan waxa lagu ganaaxi doonaa sida ay u kala horeeyaan ganaax ka bilaabma **5,000 ilaa 30,000** ama ganaax ka bilaabma **10,000 ilaa 35,000 SL. Shls/=.**

Qodobka 61[aad]

Dugsiyada Barashada Waddida Baabuurta

1. Dugsiyada Barashada Waddida Baabuurta waxaa ogolaan kara Wasaarada Hawlaha Guud iyo Xidhiidhka, Waaxda Gaadiidka, oo ay shardi u tahay in ay kormeertaa.
2. Dugsiyada Barashada Baabuurtu waxay yeelan karaan noocyo kala duwan oo ay ka mid yihiin:

   b) Dugsiyada Barashada Baabuurta ee darajada A) iyo darajada B) Gaadiidka loo isticmaalo si gaar ah iyo kuwa adeega dadweynaha;

   t) Dugsiyada Barashada Baabuurta ee darajada C), D) ama E) ee gaadiidka;

   j) Dugsiyada Barashada baabuurta ee gawaadhida beeraha iyo gaadiidka loo isticmaalo dhisida waddooyinka.
3. Ogolaanshaha waxa la siin karaa hal ama laba nooc oo ka mid ah dugsiyada
4. Codsiyada bixinta ogolaanshaha waxa la socon doona waraaqo cadeynaya: -

   b) In codsadaha, agaasimaha, macalimiinta iyo baraha gaadiidku ay yihiin ashkhaas leh dhaqan fiican;

   t) In codsaduhu uu haysto dhaqaalaha lagama maarmaanka ah;

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA FAAFINTA RASMIGA AH OFFICIAL GAZETTE SOLICITOR GENERAL OFFICE

j) In codsaduhu uu yahay xaqlaha goobaha lagama maarmaanka ah ama uu heli karo isagu;

x) In qalabka lagama maarmaanka ah, saabaanka iyo gaadiidka laga helo codsadaha.

5. Ogolaansho lama siin doono caadaystayaasha faldambiyeedka ama kuwa ku shaqaysta faldenbiyeedyada ama qofka laga qaadayo talaabo maamul oo amaanka shakhsi ah ama talaaboyin kale oo amaan.
6. Dhamaan gaadiidka ay isticmaalaan dugsiyada Barashada Baabuurtu waxaa laga cayminayaa (insured) khatarta uu ku keeni karo qof saddexaad taasoo ka soo baxaysa isticmaalka gaadiidkan oo kale, xadi aan ka yarayn xadiga uu sheegtay Wasaarada Hawladaha Guud iyo Xidhiidhku.
7. Wasaarada Hawlaha Guud iyo Xidhiidhka waxay hubin doontaa iyada oo ka qaadasa tijaabooyin ku haboon, ku haboonaanta agaasimaha, macalimiinta, baraha Barashada Baabuurta; sidoo kale waxay go'aansan kartaa shuruudo noocee ah ayaa lagu imtixaamayaa macalimiinta iyo barayaasha gawaadhida si loo hubiyo awoodahooda farsameed, loona siiyo tilmaan bixin ku saabsan dhismaha iyo qalabka dugsiga, iyo mudada casharada.
8. Dhamaan gawaadhida ay isticmaalaan Iskuulada Barashada Baaabuurtu ee lagu tababarayo dadka laga qaaday tijaabada lagu shardiyay in liisanka la siiyo si uu u kaxeeyo nooca B) gawaadhhida si khaasa iyo si caam ahba loo adeegsado, waxa lagu xidhi doonaa laba biriig.
9. Macalimiinta iyo barayaasha baabuurtu waa inay haystaan shahaado dugsi sare ama wax u dhigma.
10. Dhamaan awoodaha iyo ruqsadaha lagu ogolaaday sharcigii hore wuxuu ahaanayaa mid sax ah.
11. Qof kasta oo maamula dugsi Barashada iyada oo aanu haysan ogolaanshaha la jideeyay waxaa lagu lagu ciqaabi doonaa xadhig gaadhaya hal bil iyo ganaax ka bilaabma **40,000 ilaa 100,000 SL. SHls/=.**

Qodobka 62[aad]

Tijaabinta Ruqsada Kaxaynta Gaadiidka

1. Ruqsada lagu kaxaynayo gaadiidka loo ogolaan maayo codsade kasta ilaa uu/ay ka gudbo imtixaanka ka-xaynta gaadiidka ee Guddida Tijaabinta Awooda Kaxaynta Gaadiidka.
2. Guddida Tijaabinta Awooda Kaxeynta Gaadiidku waxay ka koobnaanayaan

   b) Hal Ingineer oo ka tirsan Wasaarada Hawlaha Guud, Guryeynta iyo Gaadiidka

   t) Hal sargaal oo ka tirsan Ciidamada nabadgalyada Waddooyinka

   j) Hal sargaal oo ka tirsan Waaxda Gaadiidka Wasaarada Hawlaha Guud
3. Codsadaha ruqsada kaxaynta darajada **(A)** ee Gaadiidka Isticmaalka Gaarka Ah waa in uu guddida imtixaanka ku qanciyaa: -

   b) Aqoontiisa calaamadaha wada marista iyo xeerarka lagu maamulo wada marista;

   t) Aqoontiisa qalabka gaadhiga ku xidhan;

   j) Awoodiisa uu ku kaxaynayo gadiidka darajada (A).
4. Codsadaha ruqsada lagu kaxaynayo darajada (A) ee Gaadiidka Adeega Dadwaynaha waa in uu guddida imtixaanka ku qanciyaa:

   b) Aqoontiisa calaamadaha waddo marista iyo xeerarka lagu maamulayo wada marista;

   t) Aqoontiisa qalabka gaadhiga ku xidhan;

   j) Aqoontiisa farsamo (Mechanics) ee kala duwan iyo qaybaha gaadiidka iyo shaqayntooda;

   x) ujeedadadooda muhimka ah si loo ilaaliyo dayactirka iyo jajabka;

   kh) Awoodiisa in uu kaxeeyo gaadiidka darajada (A).

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

5. Codsadaha ruqsada kaxaynta gaadiidka darajada (B) ee isticmaalka gaar ahaaneed waa in uu guddida imtixaanka ku qanciyaa:

b) Aqoontiisa calaamadaha wada marista iyo xeerarka maamulaya waddo marista waddooyinka;

t) Aqoontiisa qalabka gaadhiga ku rakiban;

j) Aqoontiisa qaaciidooyinka iyo mabaadi'ida guud ee ay shaqada gaadiidka iyo qaybaha kala duwan ee ku jiraa ku salaysanyihiin;

x) Awoodiisa in uu kaxayn karo Gaadiidka darajada (B);

6. Codsadaha ruqsadaha lagu kaxaynayo derejadda (B) ee gawaadhida loo isticmaalo adeega dadwaynaha waa inay ku qanciyaan imtixaan qaadayaasha: -

b) Aqoontiisa calaamadaha wada marista waddooyinka iyo xeerarka maamulaya wada marista gaadiidka;

t) Aqoontiisa qalabka gaadhigu ku haboonyahay;

j) Aqoontiisa qaraxa iyo gubashada injiinada iyo hagaajintooda qaybaha kala duwan ee gaadiidka iyo habka maamul ee lagaga hortagayo laguna hagaajinayo burburka;

x) Awoodiisa uu ku kaxayn karo darajada (B) ee gaadiidka;

7. Codsadaha ruqsada darajada (C) ama (D) ee Gaadiidka waa in ay aqoontiisa aalada farsamo ku qanciyaan guddida imtixaan qaadayaasha iyadoo la eegayo: -

b) Aqoontiisa calaamadaha wada marista iyo xeerarka maamulaya waddo marista gaadiidka;

t) Aqootiisa qalabka gaadhiga ku rakiban;

j) Aqoon fiican u leeyahay hawlaha qaraxa iyo gubashada mishiinka iyo shaqadooda, iyo qaybaha kala duwan ee gaadhiga;

x) Awoodiisa in uu kaxayn karo gaadhi xamuul oo leh awooda loo cayimay xamuulada lana eegayo darajada uu codsigu la xidhiidho.

Kh) Haddii codsigu la xidhiidho ruqsada lagu kaxaynayo gawaadhida basaska, codsigu sidoo kale waa inuu ku qanciyaa imtixaan qaadayaasha awoodiisa uu kaga shaqaysiin karo biriigyada iyo inuu kaxayn karo gaadiidka iyadoo xisaabta lagu darsanayo heerka iyo culayska jira;

8. Codsadaha ruqsada darajada (E) ee gaadiidka qalabaysan waa inay ku qanciyaan imtixaan qaadayaasha: -

b) Aqoontiisa calaamadaha waddo marista iyo xeerarkalagu maamulayo wada marista;

t) Aqootiisa qalabka gaadhiga ku xidhan;

j) Aqoontiisa adag ee qaraxa iyo gubashada injiinada iyo ka shaqayntooda, iyo qaybaha kala duwan ee gaadiidka gaar ahaan biriigyada gaadiidka iyo qiiqa baabuurka, isbiidh yareeyaha iyo waxyaabaha kala duwan ee qalabka isku dhajiya;

x) Awoodiisa uu ka shaqeeyo biriiga kuna kaxeeyo baabuurta qalabaysan, isagoo ku qiyaas qaadanaya heerka iyo culayska jira.

9. Codsadaha ruqsada ee kaxaynta darajada (F)
ee gaadiidkaa (gaadiidka beeraha Loo isticmaalo dhisida waddooyinka) waa inay ku qanciyaan Imtixaan qaadayaasha: -

b) Aqoontiisa calaamadaha waddo marista waddooyinka, iyo xeerarkalagu dhaqayo wada marista;

t) Aqoontiisa qalabka gaadhiga ku rakiban;

j) Aqoonta uu u leeyahay qaybaha mishiinka iyo qaybaha gaadhiga iyo shaqadooda; shaqadooda asalka ah si looga hortago loona dayac tiro burbur yimaada;

x) Awoodisa in uu kaxeeyo gaadiidka darajada F).

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA FAAFINTA RASMIGA AH OFFICIAL GAZETTE SOLICITOR GENERAL OFFICE

10. Codsadaha kaxaynaya darajada G) ee gadiidkaa, waa inuu ku qanciyaa imtixaan qaadayaasha: -

b) Aqoontiisa calaamadaha waddo marista waddooyinka iyo xeerarka lagu dhaqayo wada marista;

t) Aqoontiisa qalabka gaadhiga ku rakiban;

j) Aqoontiisa mabaadiida guud ee shaqada gaadhiga iyo qaybihiisaba lagu saleeyay;

x) Awoodisa in uu kaxeeyo gaadiidka, uu isagu iska leeyahay, kaas oo loo qaabeeyay si isaga u haboon iyada la eegayo curyaanimo.

11. Marka la tijaabinayo awooda soo codsadaha si uu u kaxeeyo, injineerka waxaa caawin kara farsamo yaqaan dawlada ah oo si buuxda loo ogolaaday

12. Shikhsiyaadka gudbi waaya imtixaankaas waxay guddidu awood u lahaan doonaan ilaa bil ka dib imtixaan kale;

13. Waxay awood u lahaan doonaan ugu yaraan (15) shan iyo toban maalmood oo imtixaan ah iyadoo la tixgelinayo ogolaanshaha ruqsada ee lagu kaxaynayo darajada A) ama darajada B) ee gaadiidka loo isticmaalo sida gaarka ah.

14. Wasaaradda Hawlaha Guud waxay xeer nidaamiye ku soo saari doontaa shuruudaha soo codsadayaasha lagu imtixaami doono si waafaqsan shuruudaha lagu cayimay ruqsadaha darajo kasta.

15. Ruqsada waddida ee lagu ogolaaday qodobada sharcigii hore waxay ahaan doonaan qaar Ansax.

Qodobka 63aad

Cusboonaysiinta Ruqsada lagu Wadayo ama Ka-xaynayo

1. Ruqsada waddidu waxay ansax ahaan doontaa muddo Shan (5) sano ah laga bilaabo taariikhda la soo saaray. Muddadani marka ay dhacdo, waxaa cusboonaysiin doona xafiiskii hore ee markii horeba bixiyay; ujeedadan, qofka ruqsada haystaa wuxuu keeni doonaa shahaadada caafimaadka oo la soo saaaray muddo aan ka badnayn saddex bilood oo ay soo saartay maamulkii caafimaad ee lagu xusay Qodobka 58aad, taas oo sheegasa in uu buuxiyay dhamaan shuruudihii Cafimaadka jidheed iyo maskaxeed.
2. Qof kastoo kaxeeya gaadiid isaga oo ay dhacsan tahay ruqsadiisu waxaa lagu ciqaabi doonaa xadhig ilaa laba bilood ah ama ganaax ah laga bilaabo **S/land.sh 40,000 ilaa 240,000**.
3. Qofka lagu helo faldambiyeed si dhakhso ah ayaa loogala noqonayaa ruqsada waxaana loo diri doonaa xafiiska markii hore siiyay.

Qodobka 64aad

Dib-eegida Ruqsada Waddida

Haddii wax shaki ahi ka soo baxo shuruudaha baahida jidh ahaan ama maskax ahaaneed ee qofka haysta ruqsada waddida ama caafimaadkiisa uu ku kaxaynayo, xafiisyada awooda u lihi wuxuu dalbi karaa inuu sameeyo baadhid caafimaad ama tijaabo caafimaad ka ah.

Qodobka 65aad

Waajib-nimada Qaadashada Liisanka Marka Gaadhiga la Waddo

1. Qofkasta oo gaadhi kaxaynaya waa inuu sitaa ruqsada waddida ama ruqsada wade ku shaqaysta.
2. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax laga bilaabo **5,000 ilaa 25,000 s/land.sh.**

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

Qodobka 66aad

Dib-ugala noqoshada iyo Joojinta Ruqsada Waddida Gaadhiga

1. Haddii qofka ruqsada u haysta inuu kaxeeyo uu u hogaansami waayo faqradaha Qodobka 64aad, ruqsadiisa waxa joojin doonaa maamulkii markii horeba u ogolaaday.
2. Haddii uu boolisku soo jeediyo Maxkamada awooda u lihi waxay ka joojin doontaa ruqsada waddida muddo bil ilaa iyo sadex bilood ah, haddii qofka ruqsada haystaa uu ku xadgudbay ugu yaraan shan ka mid ah waxyaabaha soo socda:

   b) Waajibka uu ku siinayo xaqa waddada cida socota waddada wayn;

   t) Mamnuucida in aan laga dhaafin ciidamada nabadgalyada waddooyinka dhanka bidixda ama meel u dhaw koonaha ama qalooca ama meel aragtidu gaadheyn;

   j) Waajibka in la ilaaliyo xadka ugu sareeya ee xawaaraha lagu socdo;

   x) Waajibka in la adeegsado laydh diciifa marka gawaadhida kale laga horyimaado;

   kh) Waajibka lagu xidhanayo murayadaha indhaha ama qalabyada kale ee lagu waajibiyay ruqsada kaxaynta;

   d) Mamnuucida in la kaxaynayo marka lagu jiro xaalad cabsanaan khamri ama xaalad kale oo daawooyin sababeen;

   d) Mamnuucida in la lagu wato gaadhi dhinaca gacanta midigta oo u dhaw koonaha ama qalooca ama meesha aragtidu ayna ku filnayn.

   r) Maxkamada awooda u lihi waxay ka xayiri doontaa ruqsada muddo aan ka badnayn laba sano haddii qofka ruqsada haysta uu jiidhay qof isaga oo qofkaasi dhintay ama dhaawac xuni jidhka ka soo gaadhay, ama haddii qofka liisanka haystaa uu ku guuldaraystay in uu joojiyo isla markaana caawiyo qofkii uu jiidhay.

   s) Xaalada dambiga lagu xusay nuqdada d), ama haddii qofka la jiidhay uu dhintay ama dhaawac wayn oo jidhka ahi soo gaadhay, sarkaalka booliska ee xukumaya goobta uu shilku ka dhacday wuxuu haddii uu maleeyo sabab uu ku rumaysan karo in waduhu uu dambiile yahay, wuxuu si rasmi ah dib ugala noqon karaa ruqsada waddida gaadiidka kaasoo si dhakhso ah loogu gudbinayo Maxkamada Awooda u leh si talaabo dheeraad ah looga qado.
3. Haddii lagu xukumo denbi gaar ahaana khatar ah dabeecad ahaan, liisanka waa lagala noqon doonaa iyada oo ay amar sidaasi ku soo saaraso maxkamada awooda u lihi, liisan cusubna lama siin doono.
4. Ruqsada waddida waxa sidoo kale la noqon doona maamulkii soo saaray: -

   b) Haddii qofka ruqsada haysta aanu ahayn mid koobsaday shuruudihii maskaxeed iyo jidheed ee la waajibiyay;

   t) Haddii qofka ruqsada haystaa uusan koobsan shuruudihii dhaqan ahaaneed ee lagu waajibiyay Qodobka 59aad;

   j) Haddii natiijo ahaan tijaabadii caafimaad ahaan ee la inagu siiyay Qodobka 64aad ay u muuqato in qofka ruqsada haysta aanu caafimad qabin si uu u kaxeeyo gaadhiga.

Qodobka 67aad

Diwaangelinta Shakhsiyaadka Ruqsada Haysta

Diwaanka dhamaan shakhsiyaadka haysta ruqsada wadashada lagu hayn doonaa xafiiska awooda u leh ee Waaxda Gaadiidka waxaana lagu sheegi doonaa: -

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

b) Ku xadgudub kasta oo faqradaha Qodobka 66aad;

t) Shil kasta oo qof lagu jiidhay, sida lagu xusay Qodobka 66aad;

j) Talaabo kasta oo la xidhiidha joojinta ama dib ugala noqoshada ruqsada waddida.

QAYBTA 11AAD
QODOBO GAAR AH

Qodobka 68aad
Xubnaha Ergada Diblomaayiinta ah ka Tirsan

1. Wasaarada Hawlaha Guud, Gaadiidka iyo Guryaynta, codsiga Wasaarada Arimaha Debeda dartii, waxay siinayaa buuga diwaangelinta gaadiidka ay leeyihiin Ergooyinka Diblomaasiyiinta ahi, sidoo kale waxay diwaangelinayaan gaadiikan, kuwaas oo ay aqoonsan doonaan Xafiiska iyo Xarunta uu qofka aqoonsanayaa uu u shaqaynayo, waxanu ku hagaajin doonaa xafiiska awooda u leh ee Waaxda Gaadiidka , taas oo ogaysiin doonta Wasaarada Arimaha Debeda, waxana ay noqon doontaa waajibka Wasaaradaasi in ay arintaasi keenaan oo ay ogaysiiyaan Madaxa ergadaasi uu qofka dhibta gaystay ka soo jeeday.
2. Faqaradaha Qodobkan wuxuu ku dababaqmayaa iyadoo ay shardi u tahay in uu jiro heshiis labada dal wax ku waajibinaya.

Qodobka 69aad
Gawaadhida iyo Wadayaasha ay leeyihiin Ciidamada Qalabka Sida

1. Ciidamada qalabka sidaa waa in ay si toos ah u siiyaan baadhid dhinaca farsamo ah awgeed buugta diwaangelinta iyo lambarada taarikooyinka marka laga hadlayo gawaadhidooda ay sida gaarka ah u leeyihiin.
2. Haddii gawaadhida si gaar ah loo farsameeyey loona dhisay iyadoo loo eegayo isticmaalka gaarka ah kaasoo ay ku talo galeen, hoos iman maayaan qodobada sharcigan hirgelintiisa.
3. Baahiyaha xadiddan ee la soo sheegay, tijaabada caafimaadka iyo ogolaanshaha ruqsada waddida ee wadayaasha gawaadhida ay leeyihiin Ciidamadu waxaa si toos u siin doona Ciidamada.
4. Qofka haysta ruqsada waddida ee milatariga wuxuu heli karaa ruqsada kaxaynta gawaadhida la midka ah dhinaca darajada ee si gaarka ah loo isticmaalo, iyadoon laga qaadin tijaabada aynu soo sheegnay, marka lagu daro codsiga waa la buuxinayaa iyadoo la marinayo maamulka kaasoo codsaduhu uu u shaqaynayo.
5. Haddii codsadaha laga ereyay shaqada, codsiga waxaa la buuxin doonaa sanad ka dib erigaasi.
6. Faqradaha Qodobkani sidoo kale wuxuu ku dabaqmaa Gaadiidka iyo Wadayaasha u shaqeeya dab damiska.
7. Gawaadhida ay leeyihiin Ciidamada dalka iyo dab damisku waxay lahaan doonaan nambarka taarikada gaadhiga iyo calaamadaha ay go'aansato wasaarada leh maamulkoodu, iyada oo heshiis sidaa kula galasa Wasaarada Hawlaha Guud, Guryaynta iyo Gaadiidku.

Qodobka 70aad
Gawaadhida, Mootooyinka, Tareenlayaasha lagu Diwaangeliyay wadan Ajanabi ah

1. Gawaadhida, Mootooyinka iyo tareenlayaasha, laga diwaangeliyay wadan Ajanabi ah, haddii dhamaan nidaamyadii kastamada oo dhan ee la xidhiidhay soo dejinta ku meel gaadhka ah uu waafaqay, waxa loo ogolaan karaa in ay ku wareegaan Jamhuuriyada Soomaaliland buugii Diwaangelinta ee dalkoodu u soo saaray muddo aan ka badnayn afar bilood.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA · FAAFINTA RASMIGA AH · OFFICIAL GAZETTE · SOLICITOR GENERAL OFFICE

2. Ogolaanshahaasi waxa bixin doona xafiiska awooda u leh ee ka tirsan Waaxda Gaadiidka.
3. Haddii gaadiidkan aan loo soo dejin si ku meelgaadh ah waxa loo ogolaan doonaa in ay ku wareegaan Dalka Soomaaliland buugoogii Diwaangelinta ee asalka ahaa muddo aan ka badnayn laba bilood.

Qodobka 71[aad]

Calaamadaha Muuqda ee Wadan kaasoo Gaadhiga laga Diwaangeliyay

1. Gawaadhida, Mootooyinka iyo tareenlayaasha laga diwaangeliyay Wadan Ajanabi ah marka uu yimado Somaaliland, wuxuu muujin doonaa calaamada kala duwan ah ee wadankooda asalka.
2. Calamaadan kala duwan waxay ahaan doonaan sida lagu sheegay Cahdiyada Caalamiga ah.
3. Qof kastoo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ciqaabi doonaa ganaax ka bilaabmaya **5,000 ilaa 250,000 sl Sh.**

Qodobka 72[aad]

Ruqsada Waddida Gadiidka ee ay soo saaraan Wadamada Ajanabiga ah

1. Qofka haysta ruqsada waddida ama ogolaansho caalami ah oo waddida ah oo lagu soo saaray wadan ajanabi ah wuu kaxaysan karaa gaadiid la mid ah kii ruqsada loo siiyay inuu ku kaxaysan karo Somaliland.
2. Marka laga tago xaaladaha kale ee heshiiyada caalami ah oo gaar ahi ina siinayo, haddii ruqsada ama ogolaanshaha caalamiga ah aan lagu soo saarin qaabka ay sheegeen heshiiyada caalamiga ahi, waxa la socon kara turjumaad mid ka mid ah luuqadaha Jamhuuriyada, ama qoraal u dhigma.
3. Qofka haysta ruqsad ay soo saartay wadan Ajanabi ahi waxuu heli kartaa ruqsad waddida gaadiidka ah oo darajo la mid ah, iyadoo aan lagu qaadin tijaabadan la soo sheegay ee caafimaadqabka kaxaynta.
4. Faqradaha Qodobkani waa la dabaqi doonaa iyadoo ay shardi u tahay heshiis laba geesood ahi.
5. Qof kasta oo u hogaansami waaya xubnaha farqadaha labaad ee Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax laga **bilaabo sl.sh 5,000 ilaa 250,000.**

Qodobka 73[aad]

Shahaadooyinka Caalamiga ah ee Mootooyinka, Gawaadhida iyo Tareenlayaasha

1. Ka dib marka ay tusaan buugooda Diwaangelinta, Xafiiska Awooda u leh ee Waaxda Gaadiidku wuxuu soo saarayaa shahaadooyinka caalamiga ah ee looga baahanyahay wareegida Motooyinka, Gawaadhida iyo tareenlayaasha wadanka marka iyada oo la tixraacayo cahdiyada caalamiga ah waraaqahaaso la isku waajibiyay.
2. Soo saarida ruqsada dirawalnimada, isla xafiiskaasi waxa kale oo uu soo saari doonaa fasaxa caalamiga ah ee dirawalnimada.

QAYBTA 12[AAD]

HABKA LAGU DHAQAYO AKHLAAQDA DADKA WADDADA ADEEGSADA

Qodobka 74[aad]

Isticmaalayaasha Waddadu

Isticmaalayaasha waddadu waa inay u dhaqmaan sidii aanay khatar u gelin ama u carqaladayn waddo-marista waddada.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

Qodobka 75[aad]

Xawaare

1. Wadayaasha waxaa looga baahanyahay inay ku socdaan xawaare aan khatar gelinayn amaanka dadka iyo hantidooda ama sababaya khalkhal ama khatargelinaya isu socodka, iyaga oo ku xisaabtamaya xanibaadaha suurto galka ah, tixgelinayana darajada gaadiidka, biriikyadiisa iyo culayskaba, nooca iyo xaaladaha waddada iyo isu socodka iyo xaalado kale oo kasta.
2. Xawaaraha waa la dhimi doonaa gaar ahaan waddada dheer een aragtidu kugu filnayn, koonaha, ama laabadka marka loo soo dhawaado dugsiyada, meelaha dadku ka gudbo waddada, iyo isgoysyada waddada, iyo meelaha laga gudbo inta lagu gudo jiro habeenkii, waddooyinka boodhka leh, waddooyinka cidhiidhiga ah ama kuwa xidhan, ama waddooyinka meelaha wax laga taago.
3. Gaadiidku waa ay dhimaan xawaaraha, haddii ay lagama maarmaan tahayna waa in uu joojiyaa, haddii wax khataro ahi ka soo baxayaan marka la dhaafayo gawaadhi kale, haddii dadka waddada lugaynaya mar hore waddada socday aanay dhinac uga istaagin si quman, ama haddii xoolaha wadada isticmaalayaa u muuqdaan inay ka didayaan marka lagu soo dhawaado.
4. Wadayaashu waa inaanay ku tartamin socodka gaadhiga.
5. Farqadaha xaga sare lagu soo sheegay waxaa kale oo u hogaansami doona shakhsiyaadka wada gaadhi ximaarka, xoolaha, ama awrta raran.
6. Qofkasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabmaya **5,000 ilaa 30,000 Sl.Sh ah.**
7. Haddii falka lagu galay isgoyska waddado ama koonaha ama goolada ama meesha aragtidu si fiican u muuqaneyn iyada oo ay taas sababtay boodh ama sabab kale, qofka gafka sameeyay waxa lagu ganaaxi doonaa 10,000 ilaa 40,000 SL. SHls/=.

Qodobka 76[aad]

Xadidida Xawaaraha

1. Goobaha degsiimooyinka ah hareerahooda (Magaalooyinka) Wadayaasha gaadiidku waxay ku xadidanyihiin xawaare dhimis 40km saacadiiba ah, iyada oon meel laga dhacayn awooda dawlada hoose si loo dajiyo xadidaadaha kala duwan ee xawaaraha lagu soconayo waddooyinka gaarka ah ama qaybo ka mid ah waddada. Xaaladan, xadidaadan xawaaraha waxaa lagu sheegi doonaa calamaad waddo mariseed oo ku haboon.
2. Gawaadhida iyo mootooyinka sida dadka ama alaabada khatarta ah waxay ku socon doonaan xawaare socod oo ah, marka ay xamuulka sidaan, 30km saacadiiba, iyo 60km saacadiiba maalaha ka baxsan goobaha degsiimooyinka ah (magaalooyinka).
3. Gaadiidka goobaha beeraha iyo gaadiid kasta oo kale, oo aan ku qalabaysnayn taayiro oo gaadhi kale uu jiidayaa waa in aanu ka badnaan xadidida xawaaraha 25 km saacadiiba.
4. Qof kasta oo dhaafa xadidaada xawaaraha ee la soo saaray waxaa lagu ganaaxi doonaa xadhig ilaa shan iyo toban maalmood ah ama ganaax laga bilaabo **10,000 ilaa 40,000 Sl.Sh.**

Qodobka 77[aad]

Socodka Dhanka Midig

1. Gadiidku waxa ay Mari doonaan dhinaca midig ee haadka, dhanka u xiga gacanta midig, xataa haddii gaadiid aanu socon waddada.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA FAAFINTA RASMIGA AH OFFICIAL GAZETTE SOLICITOR GENERAL OFFICE

2. Gaadiidka aan mishiinku wadin ee ay xooluhu jiidaan waa inay sida ugu macquulsan ee ugu dhawaadaan dhanka middig ee haadka.
3. Qodobada faqradii hore waxa sidoo kale u hogaansami doona gaadiidka kale marka ay ka gudbayaan ama ay ka laabanayaan qalooc ama xaalad kasta oo aragtidu soo gaabanaso.
4. Qof kasta oo ku socda dhinaca qaldan ee waddada goolada ama meelaha u dhaw ama xaalad kasta oo aragtidu ay soo gaabanaso, waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax laga bilaabo **10,000 ilaa 35,000 Sl.Sh.**
5. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax laga bilaabo **5,000 ilaa 25,000 Sl.Sh.**

Qodobka 78aad

Xaqa Waddada

1. Marka loo soo dhawaado isgoysyada, Wadayaashu waa inay qaadaan taxadirka ugu badan si ay uga digtoonaadaan shilalka.
2. Haddii laba wade ay ku soo dhawaadaan isgoyska waddada, wadaha ka imanaya dhinaca midig ayaa lahaanaya xaqa wada.
3. Marka laga leexanayo waddada aan ahayn tii aad soo socotay, Wadayaashu waa inay istaagaan oo ay gawaadhida waddada socotana siiyaan haadka.
4. Marka dib loo baxayo ama waddada la badalayo ama laga leexanayo waddada socodka badanle, wadayaashu waa in ay u baneeyaal meel gawaadhida waddada marka horeba socotay.
5. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan, waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax laga bilaabo Sl.Sh. 10,000 ilaa 35,000.

Qodobka 79aad

Dhaafitaanka Gawaadhida

1. Ka hor dhaafida, Wadayaashu waa inay hubiyaan in suurtogalnimada ay tahay in ay u dhaafi karaan si nabadgelyo ah, in waddada ka horaysaa ay si fiican u muuqato, iyo in wax gawaadhi ah oo dhafasa iyagu aysan jirin.
2. Waddaha gaadhiga la dhaafayaa waa inuu durkaa dhinaca midig ee haadka sida ugu macquulsan, xawaaraha socodkana ma kordhin karo.
3. La iskuma dhaafi karo meel u dhaw koonaha ama goolada, ama qalooca, ama buurta ama lafta, ama markasta oo aragtidu ay soo gaabanaso.
4. Dhaafida gaadhiga dhaafaya gaadhi kale waa la mamnuucay, sidoo kale dhaafida gaadiidka taagan ee sugaya isgoyska waddada in wadadu banaanaato, haddii ay tahay in la sameeyo tan, waa laga mamaarmaan in la sii waddo dhinaca midig ee laamida.
5. Dhaafida gaadiidka taagan ee ka istaagay si ay ugu ogalaadaan dadka lugaynaya inay waddada ka gudbaan waa la mamnuucay, sidoo kalana dhaafida gawaadhida taagan ee sugaya waddada isgoyska ah si uu fursad u helo, markaas oo in sidaas la yeelaa ay lagama maarmaan ka dhigaso dhinaca midig ee haadka.
6. Dhaafida gaadhi taagan kaas oo joogsaday si uu u ogolaado dadka socda in ay ka gudbaan waddada waa la mamnuuci doonaa sidoo kale.
7. Gawaadhidu isma barbar yaaci karaan marka laga reebo in midkood uu mid kale dhaafayo.
8. Qof kasta oo ka dhaafaya gaadhi dhinaca midig ama wax qalooc ahi aanu jirin ama isgoyska waddada, ama haddii aragtidu soo gaabanaso, waxaa lagu ganaaxi ganaax laga bilaabo 10,000 ilaa 35,000 Sl.Sh.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

9. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha kale ee Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma 5,000 ilaa 25,000 Sl.Sh.

Qodobka 80aad
Masaafada Udhaxaynasa Gawaadhida

1. Masaafada u dhaxaysa gawaadhida socotaa waxay ahaan doontaa mid, marka loo eego xawaaraha, iyo xamilka culays in uu gaadhi kastaaba sida badan helo meel ku filan oo ku istaago waqti ku filan, si looga hortago isu dhaca gaadhiga ka horeeya.
2. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax laga bilaabo **Sl/Sh. 5,000 ilaa 30,000.**

Qodobka 81aad
Iftiiminta Gawaadhida

1. Gaadiidku waa inay isticmaalaan laydhadhka la sharciyeeyay inta udhaxaysa 15 minit ka dib cadceed dhaca iyo 15 ka hor cadceed soo baxa.
2. Sidoo kale waxa waajiba in laydhka gaadhigu shidnaado waqtiyada roobka, ceeryaanta, siigada, ama waqti kasta oo hiimse-hiimse jiro.
3. Gaadiidka marka laga reebo baaskiiladaha saddexda shaag leh kuwa xooluhu jiidayaan waa in ay isticmaalaan marka ay istaagan meesha wadda ee joogsiga laydhadhka haddii uusan gaadhigaasi si cad u muujin laydhadhka waddadu ama aanu taagnayn meel ka baxsan haadka waddada.
4. Wade kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabmo **Sl/Sh. 5,000 ilaa 30,000.**

Qodobka 82aad
Laydhinta Gawaadhida iyo Tareenlayaasha

1. Inta lagu gudo jiro saacadaha iyo xaaladaha lagu cayimay Qodobka 81aad, gaadiidka soconayaa waa inay lahaadaan laydhadhkan soo socda:

   a. Haddii laydhka waddadu uu ku filanyahay: laydh hore oo diciifa iyo ladhka danbe;

   1. xaaladaha laydhka waddadu aanu ku filnayn iyo waddooyinka aan laydhka (iftiinka) lahayn: waxaa la shidayaa laydhadhka hore oo aad u cad iyo laydhadhka danbe;
2. Marka ay gaaddiidku iska horyimaadaan, Wadayaashu waa inay isticmaalaan laydhka muuqa gaaban. Waana in Laydhadhka xaga danbe ee tareenlayaasha socdaa ifayaan.
3. Marka gaadiidka faqradaha hore ee qodobkan lagu sheegay waddada marayaan, laambadaha hoose iyo laydhadhka taarikada nambarka waa in la shidaa.
4. Laydhadhka xaga hore ee dhalaalaya laguma isticmaali karo goobaha degsiimooyinka ah (magaalooyinka). Sidoo kale iftiiminta laydhadhka xaga hore waa in ay ka muuqan karaan masaafo ilaa 50 mittir ah.
5. Wadayaasha Gaadiidka ee u hogaansami waaya faqrada 2aad ee qodobkan waxaa lagu ciqaabi doonaa xadhig **Shan Iyo Toban** maalmood ah iyo ganaax ka bilaabmaya **Sl.Sh. 10,000 ilaa 50,000.**
6. Wade kasta oo u hogaansami waaya faqradaha kale ee Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax ilaa **Sl.Sh. 5,000 ilaa 30,000.**

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA FAAFINTA RASMIGA AH OFFICIAL GAZETTE SOLICITOR GENERAL OFFICE

Qodobka 83aad

Badalida Jihada iyo Joogsiga

1. Wadayaashu waa inay wakhti fiican bidhbidhaha uritaan si ay u muujiyaan in ay badalayaan jihada (leexanayaan) iyada oo sidaa ku muujinaya seenyaalaha bidhbidhaha.
2. Haddii waduhu dhanka midig uu u laabanayo, waxa uu u ridan doonaa bidhbidhaha dhanka midig.
3. Ka hor intaanu joojin, Wadayaashu waa inay ka shaqaysiiyaan bidhbidhaha joogsiga.
4. Haddii waddaha lagu qasbo inuu yareeyo xawaaraha si dhakhso ah, waa in uu bixiyaa bidhbidhaha xaga hore iyo kuwa dambeba si gaadiidka ka danbeeya ugu xisaabtamaan.
5. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **5,000 ilaa 25,000 Sl.Sh.**

Qodobka 84aad

Yaraynta Guuxa ama dhawaqa Mishiinka Gaadhiga

1. Dhawaaqa ay sababaan waddida qaldani, gaar ahaana gawaadhida, mootooyinka iyo baaskiiladaha ama habaynta aan caadiga ahayn ee rarku, ama ficil kasta oo xidhiidh la leh isu socodka, kaasi oo ku sababi kara arbush kuwo kale, waa laga digtoonaanayaa.
2. Gaadhi kasta waxa lagu rakibi doonaa aamuusiye (cod naaquse) kaas oo lagu ilaalin doona xaalad wacan in uu ku shaqeeyo lana badali karo.
3. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **5,000 ilaa 24,000 Sl.Sh.**

Qodobka 85aad

Isticmaalka Hoonka

1. Hoonka gaadhiga waxaa loo isticmaali doonaa si xeerkan waafaqsan.
2. Meelaha Debeda ka ah goobaha degsiimooyinka ah (magaalooyinka), hoonka waxaa la isticmaali doonaa wakhti kasta oo ku haboon si loo sameeyo digniin ah maqal gaadhi kugu soo dhaw.
3. Inta lagu gudo jiro xaaladaha madawga (Habeenkii), isticmaalka hoonka waxaa badali doona isticmaalka bidhbidhaha.
4. Wadayaasha gawaadhida sidda dhaawaca ama dadka xanuusanaya khasab kuma aha inay u hogaansamaan mamnuucaadka iyo xadidaadaha la xidhiidha isticmaalka hoonka.
5. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **5,000** ilaa **25,000 Sl.Sh.**

Qodobka 86aad

Joojinta

1. Haddii aanay si ka gadisan farin maamulku, dhamaan gaadiidka iyo xoolaha waxay u joogsan karaan si ku meelgaadh ah iyaga oo dhinac istaagi doona cidhifka midig ee haadka waana in aanay dhibaataynayn ama hakinayn isu socodka.
2. Wadayaasha gawaadhida iyo kuwa wada xooluhu ma joojin karaan wadada haddii aanay meel ku filani u banaaneyn.
3. Wade kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax laga bilaabo **5,000 ilaa 25,000 Sl Sh.**

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE

Qodobka 87aad

Dhigashada (Parking)

1. Haddii gaadiidka taagan ama xooluhu laga tahay iyada oo ayna cidina ilaalinayn, wadduhu inta uusan ka tagin, wuxuu qaadayaa dhamaan taxadaradaadka si uu uga hortago shilalka.
2. Gawaadhida lagagama tagi karo haddii aan mishiinka la damin.
3. Marka ay taaganyihiin gawaadhida iyo xoolahu waxa la dhigi doonaa meel u dhaw cidhifka midig ee haadka, oo la siman badhtamaha, haddii aan si kale la si farin.
4. Goobaha degsiimooyinka (magaalooyinka), meelaha aan lahayn waddo lugeed ama surin cageed, meel ku filan ayaa looga tagi doonaa socodka dadka lugaynaya.
5. Goobaha baabuurta la dhigto loo ogolaan maayo:
   a. Meel u dhaw isgoyska waddada, meelaha tiirada buurta, meelaha laga leexdo ama meesha basku istaago;
   b. Meelaha dadka lugaynayaa ay ka gudbaan ee waddada;
   c. Goob ku filan aan looga tagin socodka hal dhinac ee waddada.
   d. Meesha lagaga baxo waddada.
6. Saraakiisha Ciidanka nabadgalyada wadooyinku ama masuuliyiinta kale ee xeerku xusay waxay leeyihiin awooda ay ku mamnuucayaan dhigashada baabuurta iyo isku soo ururka gawaadhida meelo gaar ah.
7. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **10,000 ilaa 35,000 Sl.Sh.**

Qodobka 88aad

Goynta Laamida

1. Haddii laamida uu gooyay gaadhi jabay ama xamuul ka dhacay gaadhi, ama sabab kale, waddada waa in uu siiyaa sida ugu dhakhso badan in uu suuliyo waxaas waddada xidhay.
2. Haddii walax lagu silbanayaa ay ka dhacdo gaadhi, wadduhu wuxuu qaadayaa talaabada ugu haboon ee uu ku hubinayo nabadgelyada isu socodka, isaga oo ku daadinaya ciid iyo shayo kale oo ku haboon qaybta laamida ee ay saamaysay.
3. Wixii ka baxsan awooda dirawalka waxa u soo gurman doona hay'adaha ku shaqada leh waddooyinka.
4. Qofkasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax dhan **5,000 ilaa 25,000 Sl.Sh.**

Qodobka 89aad

Gawaadhida Taagan

1. Haddii gaadhi aan ahayn mooto, baaskiil ama gaadhi gacanka, ay tahay in uu istaago laamiga meel ka baxsan goobaha degsiimooyinka ah (magaalooyinka), oo xoodan ama meel u dhaw dalcada buurta, ama, habeenkii haddii laydhadhka danbe ayna ahayn qaar si haboon u shaqayanaya, digniin ah in gaadhigan oo kale uu taaganyahay waxaa la dhigi doonaa waddada laamida ah.
2. Dhamaan gawaadhida waxaa lagu qalabayn doonaa calaamadahan oo kale, kuwaas oo noqon doona calaamado si joogto ah si haboon u gudbin kara digniino, lana qaadan karo balacooduna yaryahay oo lagu xidhay muuq soo celiyayaal. Calaamada waxaa la dhigi doonaa laamida ka danbaysa gaadhiga, masaafo ugu yaraan 50 mitir u jirta.

3. Calaamada xaga sare lagu soo sheegay waa mid nooc kaliya. Waxaa qaybiyay Xafiiska awooda u leh ee Waaxda Gaadiidka.
4. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doona ganaax laga bilaabo islaa **5,000 ilaa 25,000 Sl.Sh.**

Qodobka 90[aad]

Gaadiidka Militariga, iyo Banaanbaxyada I.W.M

1. Waxaa la mamnuucay in loo kala jaro wadada gaadiidka militariga, koloymo askar ah, ama ciyaala iskuulka iyo banaanbaxyada.
2. Wade kasta oo u hogaamsami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax dhan **5,000 ilaa 25,000 Sl.Sh.**

Qodobka 91[aad]

Qaadashada Shidaalka

1. Gaadiidna shidaal laguma shubi karo haddii mishiinku shidanyahay iyo wax laydhadh ah, oo aan ahayn kuwa korontada ah ee gaadhiga ku rakiban.
2. Sidoo kale waxaa la mamnuucay in lagu cabo sigaar ama laga shido dab meel u dhaw gaadhiga halka shidaalka uu ka qaadanayo.
3. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax laga bilaabo **50.000 ilaa 100.000 Sl.Sh.**

Qodobka 92[aad]

Xamuulka, Waxyaabaha Siyaadadda ah ee la dhaqaajin karo iyo Waxyaabaha Gawaadhida lagu Jiido

1. Rarka xamuulka gaadhigu waa in aanay aragtida wax u dhimin ama aanay dhibin dirawalka, lagana ilaaliyaa xamuulka in uu gaadhiga ka dhaco.
2. Haddii, iyada oo ay sabab u tahay culayska qayral caadiga ah ee badeecada ee uu gaadhigu sidaa, uu xamuulku ka dheeraado gaadhiga, wixii taxadir ah ee suurtogal ah oo dhan baa la samayn doonaa si aan loo dhaawicin dadka lugaynaya iyo wadayaasha kale ee waddada isticmaalaya.
3. Xaalad kasta oo xamuulku dhinacyada ka soo baxo, calaamad digniin ah, oo ka kooban boodh cabirkiisu yahay 50cm dhinac walba oo xariijimo cadaan iyo casaana ku ranjiyaysan, ayaa lagu dhajin doonaa cidhifka badeecadaasi si toos ah oo la quman qacaayada gaadhiga.
4. Waxyaabaha siyaadada ahi waa in aanay ka dheeraan gaadhiga, marka ay lulmayaan, waana in aan la jiidin.
5. Waxyaabaha gawaadhida lagu jiido waa inaan la jiidin oogada waddada.
6. Waxaa waajiba tanka gaadhigu ku soo dego in aan waxba laga badalin.
7. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doona ganaax dhan laga **40,000 ilaa 100,000 Sl.Sh.**

Qodobka 93[aad]

Alaabada ay Sidaan Gaadiidku

1. Culayska xamuulka ee gaadhiga, Tareeenlaha iyo gawaadhida beeruhu waa inaanu ka badnaan culayska ugu badan ee lagu xusay buugiisa Diwaangelinta.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA · FAAFINTA RASMIGA AH · OFFICIAL GAZETTE · SOLICITOR GENERAL OFFICE

2. Haddii culayska saxda ah ee xamuulka aan la go'aamin karin, ama haddii nooca alaabtu tahay awgeed huurka iyo roobku ay culays ku kordhinayaan, faraqa culayskaasina la mid yahay boqolkiiba toban 10% culayskii loo ogolaa baa loo ogolaan karaa.
3. Gaadhigu waa inaanu sii socon ilaa iyo wadduhu uu dhimo xamilka si aanu uga farabadan xadka uu sharci dajiyay.
4. Qof kasta oo aan u hogaansamin faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax laga bilaabo ilaa **10,000 ilaa 100,000 Sl.Sh.**

Qodobka 94aad

Xadka Rakaabka, Badeecada ay sidaan Gawaadhidu ama Mootooyinka

1. Qofna gaadhi aanu xakamayn karin ma dhaqaajin doono.
2. Tirada shakhsiyaadka la sido, marka lagu daro waddaha iyo kursiga hore ee gaadhiga waa inaanu ka badnaan tirada lagu cayimay buuga diwaanka.
3. Gaadhi, Mooto, Tig ama nooc kasta oo gaadhi rakaab qaada waa in aanay ka badnaan tirada rakaabka aya sidaan inta lagu cayimay buuga diwaangelinta ee gaadiikaasi.

4. Wax badeecad ah laguma qaadi karo mootooyinka, ama mootada yar, haddii aysan guud ahaan nabdoonayn ama uusan ka laalaadin mootada ama dhinacyada u dheerayn ama aanay gaadhiga ka horayn wax ka badan 50 cm.
5. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax laga bilaabo **5,000 ilaa 25,000 Sl.Sh.**

Qodobka 95aad

Waajibnimada in la Xidho Muraayadaha indhaha iyo qalabyada kale marka Gaadhiga la Waddo

1. Wade kasta oo ruqsadiisa waddida loogu ogolaaday shardi ah in uu xidho muraayada indhaha sabab xaalad dhibaato xubnaha jidhka ah awgeed ama qalab kale, waxa looga baahanyahay in uu xidho muraayadaasi ama qalabkaasi kale marka uu gaadhiga waddo.
2. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax dhan laga bilaabo **5,000 ilaa 50,000 Sl.Sh.**

Qodobka 96aad

Waddida Gaadiidka Qalabku ku Rakibanyahay

1. Debeda goobaha degsiimooyinka ah (magaalooyinka), dhamaan gaadiidka qalabku ku rakibanyahay waa inay lahaadaan laba wadde, ku waasoo kaxayn kara gaadhiga iyagoo kaayaysanaya.
2. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax ka bilaabma **10,000 ilaa 40,000 Sh. Sl**

Qodobka 97aad

Gawaadhida iyo Mootoyinka loo isticmaalo Badbaadinta Ciidamada iyo Hawl-shaqo Boolis

1. Wadayaasha iyo gawaadhida loo isticmaalayo dabdamiska, daad guraynta ciidamada, ama hawl-shaqo boolis waa in loo isticmaalaa calaamadaha digniin bixiyaha gaarka ah oo gaadhiga ku xidhan, waxaa la ogol yahay oo keliya marka gaadhiga loo kaxayno hawl ciidan ama Boolis.
2. Xaaladaha faqrada 1aad ee qodobkan, wadayaashu kuma qasbana in ay waafaqaan shuruudaha mamnuucaadka ama xanibaadaha la xidhiidha calaamadaha wadda-marista waddooyinka, ama

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA • FAAFINTA RASMIGA AH • OFFICIAL GAZETTE

mamnuucaadka ay dhigeen calamaadaha wada maristu, ama xaaladaha la xidhiidha dhaqanka isticmaalayaasha waddada; waxaas shardi wade kasta oo wadda gawaadhida hawlaha ciidamad ama boliiska ee raba inuu ka leexdo waddadan, waa inuu istagaa dhinaca u dhaw waddada si wadayaasha kale iyo dadka lugaynayaaba u isticmaali karaan.

3. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax laga bilaabo **10,000 ilaa 40,000 Sh.Sl.**

Qodobkan 98[aad]

Qodobada Baaskiiladaha

1. Baaskeeladlayaasha waxa ay isticmaali doonaan gacmahooda iyo lugahooda, waxaanay ku hayn doonaan qaybta gacanta ugu yaraan gacan kaliya.
2. Wadayaasha baaskiladuhu waa in ay ahaadaan qaar waddada si fiican u arkaya waxaanay gudan doonaan dhamaan hawlaha muhiimka ah ugu badnaan sida ugu dhakhsaha badan uguna hawlkarsan. Baaskiiladlayaashu waa in aanay daba-qabsan gaadhi socda.
3. Waddaha baaskiilada saddexda shaaglihi ma qaadi karo qof labaad baaskiiladiisa, marka laga reebo caruurta iyada oo ay shardi u tahay in ay baaskiiladu sidaa u qalabaysantahay.
4. Wadde kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doona ganaax laga bilo **10,000 ilaa 50,000 Sh.Sl.**

Qodobka 99[aad]

Wadayaasha Gaadiidka Xooluhu Jiidaan

1. Wade kasta oo kaxeeya Gaadiidka Xooluhu jiidaan waa inaanu kaga tagin gaadiidka waddada waana inuu neefka xoolaha u xakameeyaa si joogto ah.
2. Goobaha degsiimooyinka ah (magaalooyinka), wax gaadiidka xoolo jiidaan lagaga tagi karo waddada dadweynaha.
3. Wadde kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ciqaabi doonaa ganaax laga bilaabo **Sh.Sl. 5,000 ilaa 25,000.**

Qodobka 100[aad]

Xoolaha

1. Marka laga talaabayo goobaha degsiimooyinka ah (magaalooyinka), gaadhi ximaarka, kooxo xoolo ah, waxa ilaalin doona ugu yaraan hal qof oo khibrad u leh labadii neef ee kastana mar baa la kaxayn doonaa si aan loo khatar galin ama loo rabshin isu socodka waddada.
2. Neef kasta oo dhib ku keenaya waddada waxaa hogaamin doona ugu yaraan hal qof, neefka xoolaha ah waxaa lagu dabri karaa dabada gaadiidka ay xooluhu jiidaan.
3. Waddada dadweynaha qofna ma hogaamin karo xoolo ama kuma kaxayn karo gaadhi dameer waddada ama laagaha dhinacooda.
4. Xoolaha lagagama tagi karo iyada oon cidi la joogin waddada dadwayanaha, haddii xoolahani ay waxyeeli karaan waddada, ama wax yeeli karaan isu socodka.
5. Wadde kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax laga bilaabo **5,000 ilaa 25,000 Sh.Sl.**

Qodobka 101[aad]

Xakaymaynta Hormada iyo Xaynta Xoolaha ah

1. Hormada iyo xayta iyo koox kasta oo ka mid ah xoolo, oo waddada socda waxa wadi doona tiro ku filan oo dad ah waxana la waddi doonaa dhanka midigta iyada oo ugu yaraan meel iyo badh ka mid ah laamiga aan la xidhin.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA FAAFINTA RASMIGA AH OFFICIAL GAZETTE SOLICITOR GENERAL OFFICE

2. Sidoo kale waxaa loo qaybin karaa kooxo yaryar si aanay u carqaladayn socodka caadiga ah ee waddada mana istaagi karaan waddo.
3. Qof kasta oo u hogaansami waaya faqradaha Qodobka waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax laga bilaabo **5,000 ilaa 30,000 Sh.Sl.**

Qodobka 102aad
Kaxaynta Xaalada Waduhu ku jiro Sakhradnimo

1. Qofna ma kaxayn karo gaadiid marka uu ku jiro xaalada saamaynta ay ku yeelatay cabida aalkoosha ama dawakhaada ay keenaan dawooyinku.
2. Wadde kasta oo kaxeeya isagoo ku sugan xaalada sakhradnimo waxaa lagu ciqaabi doonaa haddii ficilku aanu dhalinin dambi ka culus, xadhig ilaa **sadex bilood ah** ama ganaax laga bilaabo **Sh.Sl. 300,000 ilaa 1,000,000.**

Qodobka 103aad
Dhaawacyada ay sababaan Wadayaasha Gawaadhidu

1. Waddaha gaadhiga ama mootada ee waddada dadwaynaha, ku gala shil sababa dhaawac qof ama xoolo ama waxyeeleeya hanti ha ahaato guurto ama yay ahaane, waa in uu si degdeg ah u joojiyaa gaadhiga siiyaana caawimada lagama maarmaan u ah qofka ama xoolaha uu gaadhigiisu jiidhay.
2. Wadahaasi waxa kale oo ku waajiba in uu sida ugu dhakhsaha badan u wargaliyo saldhiga booliiska ee ugu dhaw.
3. Waddaha jiidha qof ama xoolo, een joogsan, waxa uu mutaysan doonaa xadhig
4. Waddaha qof jiidha, ee u hogaansami waaya farqada 3aad ee qodobkan, waxaa lagu ciqaabi doonaa xadhig gaadhaya Afar Bilood Ah.
5. Waddaha siin waaya caawimada lagama maarmaanka ah qofka uu jiidhay, waxaa lagu ciqabi doonaa xadhig afar bilood ilaa lix bilood ah iyo ganaax dhan Sh.Sl. 40,000 ilaa 100,000.
6. Haddii, sabab la xidhiidha wadaha dhaqankooda, dhaawac aad u khatar ahi uu jiro, ciqaabta waa la kordhinayaa; haddii dhimasho ay jirtana, ciqaabta waa la labanlaabayaa.
7. Haddii qofka loo jiidhay sabab ah dayacaad u-kas ah oo ka timid xaga dirawalka, qodobada la xidhiidha denbiyada isku marka dhaca ee ciqaabta iyo madaniga ayaa loo isticmaali doonaa.
8. Waddaha joojiya, haddii ay lagama maarmaan tahayna, kaalmeeya qofka uu jiidhay, isla markaana wargaliya saldhiga ugu dhaw, xadhig ma mutaysan doono ciqaabta la marinayana waa la yarayn karaa ilaa kala badh ama saddex meelood meel.

Qodobka 104aad
Dadka Waddada Dhinaceeda Socda

1. Haddii ay jiraan waddo cageed ama qaybta dadweynuhu, dadka waddada ka gudbayaa waa inay isticmaalaan; haddii aanu jirin qaybta dadweynuhu ama waddo lugeed, ama haddii aanay si cad ugu filnayn, dadka lugeynayaa waxa ay isticmaali karaan dhanka midigta ee cidhifka haadka waddada.
2. Haddii ay jiraan meel dadku ka gudbaan, dadka lugaynayaa waa inay isticmaalaan si ay uga gudbaan waddada. Haddii aanay jirin meel ay ka gudbaan dadka waddada marayaa ama haddii ay meeshaasi u jirto masaafo ka badan boqol mitir, dadka waddada ka gudbayaa waa in ay kaga gudbi karaan xagal quman si waafaqsan faqradda 6 qodobkan.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA · FAAFINTA RASMIGA AH · OFFICIAL GAZETTE · SOLICITOR GENERAL OFFICE

3. Dadka lugaynayaa kama gudbi karaan isgoyska waddada. Marka ay ka gudbayaan meelaha wareega ah, waa inay isticmaalaan meelaha laga gudbo ee dadka lugaynaya, hadii aanu masaafo ka badan boqol mitir ka fogayn meelasha ka gudubka dadku.
4. Dadka waddada lugaynayaa waa in aanay istaagin meelaha dadku ka gudbaan. Haddii socodka wadadu uu badanyahayna, waxaa la mamnuucay kooxaha dadka lugaynayaa inay istaagaan qaybaha waddada loogu talo galay in ay isticmaalaan.
5. Haddii aanay joogin saraakiishu ciidanka nabadgalyada wadooyinku ama saraakiisha kale ee ciidanka booliska, Wadayaashu waa inay xawaaraha dhimaan, haddii ay lagama maarmaan tahayna waa in ay istaagaan, si ay fursad u siiyaan dadka ka gudbaya waddada.
6. Dadka lugaynaya ee ka gudbaya laamida meelaha ka baxsan meelaha loogu talo galay in ay ka gudbaan dadku waa inay waddada siiyaan wadayaasha.
7. Wadayaashu waa inay istaagaan oo ay haadka siyaan qofka indhaha l'a, da'da ah ama qofka curyaanka ah iyo caruurta ka gudbaysa laamida.
8. Gaadiidka aan mishiinku wadin ee loogu talogalay in ay isticmaalaan caruurta ama curyaamiintu waxay socon karaan qaybta waddada ka midka ah ee loogu talo galay dadka lugeynaya.
9. Qofna kuma ciyaari karo ciyaaro ama kuma qaban karo tababar ciyaareed waddada, haddii aan ogolaansho dhamaystiran loo siinin.
10. Dadka waddada lugaynayaa waa inay u socon si bilaa taxadira waddada caamka ah.
11. Qof kasta oo u hogaansami waaaya faqradaha Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax laga bilaabo **5,000 ilaa 50,000 S. Sh.**

Qodobka 105^aad

Waajibka Adeecidda Wadaha Amarada Sarkaalada Booliska iyo Ciidamada Nabad Gelyada Wadooyinka

1. Isticmaalayaasha waddadu waa inay joojiyaan mar kasta oo uu amro sarkaal booliis ama askari booliska ah oo qaabilsan ka hortagida faldenbiyeedyada, iyo baadhida denbiyada la xidhiidha isu socodka waddooyinka, iyada oo ay shardi tahay in uu sargaalkaasi xidhnaado dirayskiisa.
2. Haddii uu sarkaal boolis ah ama saraakiil ku xigeenada boolisku lagu xusay faqrada 1aad ee qodobkan uu ku amro inuu waraaqaha gaadhiga tuso Waddaha gaadiidku waxaa waajib ku ah inuu soo saaro tusana buuga diwaangelinta iyo ruqsada waddida iyo sidoo kale dhukumenti kasta oo kale oo marka la eego qodobada xeerkan, looga baahanyahay in uu sito waduhu.
3. Wade kasta oo u hogaansami waaya faqrada Qodobkan waxaa lagu ganaaxi doonaa ganaax dhan **5,000 ilaa 25,000 Sl. Sh.**

QAYBTA 13^AAD

CIIDAMADA NABADGALYADA WADDOOYINKA

Qodobka 106^aad

Hawlgalka iyo Adeega Ciidamada Nabadgalyada Waddooyinka

1. Hawlgalka ciidamada nabadgalyada waddooyinka waxa ka mid ah:
   - **b.** Ka hortaga iyo baadhida denbiyada la xidhiidha wada marista;
   - **t.** Baadigoobka farsamo ee xidhiidhka la leh shilalka waa inay haystaan ogolaansho garsoore (Warant) hadii aanay ahayn dambi faraha lagula jiro;

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA FAAFINTA RASMIGA AH OFFICIAL GAZETTE SOLICITOR GENERAL OFFICE

j. Hawlagalinta iyo xakamaynta wada marista;

x. Badbaadada wada marista.

Kh. inuu ka qayb qaato hawlgalada gargaar ee xidhiidhka la leh shilalka wada marista.

d. Adeega ciidamada wada-marista waddooyinka waxaa bixin doona Wasaarada Arimaha Gudaha, marka laga reebo goobaha degsiimooyinka (magaalooyinka), markaas adeegyadan oo kale uu bixin doono Maamulka Dawlada Hoose.

Qodobka 107aad

Masuuliyiinta Gudanaya Adeega Wada Marista Gaadiidka

1. Adeega ciidamada wada marista gaadiidka ee lagu xusay qodobka 106aad waxaa si buuxda u gudan doona saraakiisha, ku xigeenada iyo askarta qaybta Nabadgalyada Wadooyinka (Taraafikada) ee Ciidamada Booliiska Soomaaliland.
2. Adeegani waxa kale oo sidoo kale gudan kara sarkaal bilays ah oo ka tirsan booliiska, iyo sarkaalo dawlada hoose ah marka la joogo goobaha aan degsiimooyinka ahayn (magaalooyinka).

QAYBTA 14AAD

QODOBADA GABO-GABADA

Qodobka 108aad

Isku-Darida Dembiyada

1. Haddii ay dhacdo denbi Xeerkan hoos yimaadaa, oo ciqaabta ganaaxa kaliya la xusay, dambi faluhu waa inuu si dhakhso ah ugu bixiyaa sarkaalka booliska ee qabtay isaga denbiga xadi la mid ah ama ugu yaraan kala badh xadiga ugu yar ee lagu cayimay dambiyadaas.
2. Haddii, sabab uun, bixintan aanay si dhakhso ah u suurto galin, dambi faluhu wuxuu bixinayaa ganaax, waxaanu ku bixinayaa xafiiska awooda u leh, shan iyo toban maalmood gudahood laga bilaabo taariikhda denbiga lagu xukumay.
3. Laga bilaabo maalinta lix iyo tobnaad, ilaa lixdanaad oo kale oo maalintaasi ah, dambi faluhu wuxuu bixinayaa xadi la mid ah kala badh ganaaxa ugu badan ee loo cayimay denbigaas, waxa laga qiyaas qaadanayaa kolba sida xaalada ganaan ee qodobada xeerkani u cayimay.
4. Haddii lixdan maalmood ka soo wareegto taariikhdii lagu xukumay denbiga, denbi falaha looma ogolaan doono in la iskugu geeyo iyada oo lagu oogayo dacwad ka dhan ah.
5. Denbi falaha looma ogola in layskugu geeyo denbiyada haddii, isaga oo saraakiisha booliiska ee wada-marista uu kaga yimid amar istaagid ah, uu u hogaansami waayo amarkaa istaagista uu istaagina waayo, ama isaga oo wade ka ah gaadhi, uu diido in uu soo saaro buuga diwaangelinta gaadhiga ama ruqsadiisa kaxaynta (Driving Liscence) ama waraaqo kale oo ku waajibay wadaha sifo Xeerkani waafaqsan, wadaha waajib ay ku tahay in uu sitaa una hogaansamaa saraakiishaa amray.
6. Denbiga lagama dhigi karo ganaax oo kaliya, haddii ay ka dhalanayso dambi kale sida haduu dhinac dhaawac u gaysto waxaa laga qaadayaa talaabada sharciga ee ku haboon.

Qodobka 109aad

Qaadista Ganaaxyada

1. Haddii denbi lagu galay waddo ka baxsan, xadiga kasta oo uu bixiyo denbifaluhu si dhakhso ah, iyadoo loo eegayo xaaladaha qodobkii hore, ama ganaax kasta oo ay ku soo rogto maxkamadi denbigaas, wuxuu noqon doonaa hantida wadanka.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD · FAAFINTA RASMIGA AH · OFFICIAL GAZETTE · SOLICITOR GENERAL OFFICE

2. Xadi kasta oo laga qaado oo ku shaqo leh denbiyada lagu galo waddooyinka qaranka dawladaha hoose waxay noqon doonaan hantida maamulka dawlada hoose ee ay khusayso, haddii denbiiluhu uu ku gefay wareegtooyinka Dawladaha hoose ama amar maayorka; kay doontaba ha ahaatee, xadiyadan waxay noqon doonaan hanti meeshaasi leedahay, oo qaranka ka mid ah.

Qodobka 110aad
Ganaaxyada

1. Haddii ay suurtogal tahay, denbi falaha waxaa si dhakhso ah loogu ganaaxi doonaa denbiga uu falay ama uu sameeyey.
2. Marka laga reebo haddii denbi-faluhu uu siiyay ganaaxa ku waajibay masuulka u xilsaaran, masuulkan ama masuuliyiinta kale ee u xilsaaran hawshan waxaa ku waajib ah inay warbixin gaaban ka sameeyaan danbi falaha, oo sheegaysa denbiga, taas oo denbi faluhu codsan karo in lagu daro warbixintaasi.
3. Nuqul ka mida warbixintan waxaa la siin doonaa dembi falaha.

Qodobka 111aad
Ogaysiinta Ganaaxyada

1. Haddii denbi falaha aan loo ganaaxi karin si dhakhso ah, ogaysiis ganaax ayaa la siin doonaa soddon maalmood laga bilaabo taariikhda dambigu uu dhacay. Hadii denbi faluhu uu yahay denbi fale aan la garanayn kaasi oo fuliyey denbiga marka uu waddo gaadhi sita taariko lambar oo la aqoonsanyahay, xukunka waxa la ogaysiin doonaa qofka ku qoran buuga diiwaangelinta gaadhiga.
2. Xukunka waxa gaadhsiin doona askari ka tirsan boliska garsoorka, gaadhsiiye dawladaha hoose ka tirsan, ama boos diiwaan gashan.
3. Hadii ogaysiiska lagu bixiyo boos ahaan, qodobada maamulaya ogaysiiska ficilada garsoorka ee arimaha ciqaabta ah way ku dabaqmayaan, iyada oo ay shardi tahay xafiiska qofka denbiga baadhay laga maamulo ayaa noqon dooda dacwoode.
4. Marka la helo ogaysiiska, denbi faluhu waa in uu bixiyaa ganaaxa inta lagu gudo jiro xadka lagu cayimay qodobka 108aad farqadiisa labaad, sadexaad iyo afraad ee xeerkan, iyo xadka mudo dhaaf ee la xisaabiyey laga bilaabo taariikhda ogaysiiska lagaadhsiiyay.
5. Inta lagu gudo jiro wakhtiga la midka ah xadidaadan, qofka xukunkan la ogaysiiyay, wuxuu ka codsan karaa xafiiska awooda u leh inuu diwaangeliyo odhaahdiisa warbixinta ee lagu xusay qodobkii hore.
6. Ogaysiis loogama baahna hadii danbigu uu xidhiidh la leeyahay ciqaab kaasi oo ay soo oogi karto sarkaalka awooda uleh, ama hadii ay cadaato inaanu denbi faluhu deganayn Jamhuuriyada Somaaliland.
7. Kharashka ogaysiiska waxa lagu dari doonaa kharashaadka dacwad dhagaysiga, iyadoo loo eegayo hadba qodobada sharci ee khuseeya arintan.

Qodobka 112aad
Warbixinta u Gudbinta Maxkamada Awooda u Leh

Haddii denbiyada aan lagu bixin karin ganaax ahaan, ama aan ganaax/ganaaxyadda waajibay aan la qaadin, warbixin ayaa loo gudbin doonaa Maxkamada awooda u leh iyada oo la raacayo Xeerka Habka Ciqaabta waxa denbiga soo oogi doona Xeer Ilaalinta Guud ee Qaranka, denbi falaha maxkamadu waxa ay u ogolaan kartaa in uu bixiyo inta lagu gudo jiro shan iyo tobanka maalmood xadi lamid ah sadex meeloodow meel ganaaxa ugu badan ee loo cayimay denbiyadaas.

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA FAAFINTA RASMIGA AH OFFICIAL GAZETTE SOLICITOR GENERAL OFFICE

Qodobka 113^aad

Laalid

Xeerkani wuxuu laali doonaa dhaqan-galka kadib dhamaan xeerka, xeerarka iyo qodobada kale ee ka hor imanaya ama aan la socon karin xeerkan.

Qodobka 114^aad

Dhaqan-galka

Xeerkani waxa uu dhaqan gali doonaa marka golayaasha sharci dejintu ansixiyaan, Madaxweynuhuna saxeexo, laguna baahiyo faafinta rasmiga ahee dawlada.

C/risaaq Siciid Ayaanle
Xoghayaha Guud ee Golaha Wakiilada JSL
____

Baashe Maxamed Faarax
Ku simaha Guddoomiyaha ahna
Gudoomiye ku xigeenka 1aad ee G/Wakiilada JSL
____

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
FAAFINTA RASMIGA AH
OFFICIAL GAZETTE
SOLICITOR GENERAL OFFICE